

SAKSPAIRER

VEST-FINNMARK REGIONRÅD

Honningsvåg 3.-4. oktober 2016

Scandic Bryggen

- **Sak 22/16**
Godkjenning av innkalling og sakliste
- **Sak 23/16**
Innspill utredning av fylkesmannens fremtidige struktur
- **Sak 24/16**
Opptak av Porsanger kommune som medlem av Vest-Finnmark regionråd
- **Sak 25/16**
Orienteringer
- **Sak 26/16**
Høring «Ny kommunelov» NOU 16:4
- **Sak 27/16**
2. gangs behandling innspill til handlingsplan 2017

Program Regionrådsmøte Scandic Bryggen, Honningsvåg 03.-04. oktober 2016

Mandag 03.oktober

13:00 **Lunsj**

14:00 **Tema 6 «Politireformen i Finnmark og oppbyggingen av nytt politidistrikt»**

v/ politimester Ellen Kathrine Hætta, påtaleleder Morten Daae, og prosjektleder Jan Rudi Pedersen

14:30 Spørsmål og diskusjon

15:00 **Tema 7 «Utbygginger kraftlinjer i Vest-Finnmark»**

v/ Erik Skjelbred, direktør Kunde- og Samfunnskontakt Statnett

15:30 Spørsmål og diskusjon

15:45 **Oddbjørn Samuelsen, elverksjef Repvåg Kraftlag**

16:00 Spørsmål og diskusjon

16:15 **Pause**

16:30 **Behandling av saker (bare ordførerne)**

17:30 **Behandling av saker**

18:30 **Avslutning første dag**

19:30 **Middag**

Tirsdag 04.oktober

09:00 **Tema 8 «Forsøksordning barnevern»**

v/ rådmann Bjørn-Atle Hansen, Alta kommune

09:20 Spørsmål og diskusjon

09:45 **Behandling av saker**

10:30 **Pause**

11:30 **Lunsj og hjemreise**

Sak 22/16 Regionrådet

Saksbehandler: Raymond Robertsen

Godkjenning av innkalling og saksliste

Forslag til vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes

Bakgrunn

Regionrådet er innkalt pr e-post 26.august 2016. Sakspapirer med følgende saksliste ble sendt regionrådet pr. epost den 26.september 2016:

- *Sak 22/16 Godkjenning av innkalling og saksliste*
- *Sak 23/16 Innspill utredning av fylkesmannens fremtidige struktur*
- *Sak 24/16 Opptak av Porsanger kommune som medlem av Vest-Finnmark regionråd*
- *Sak 25/16 Orienteringer*
- *Sak 26/16 Høring «Ny kommunelov» NOU 16:4*
- *Sak 27/16 2. gangs behandling innspill til handlingsplan 2017*

Innspill utredning av fylkesmannens fremtidige struktur

Forslag til vedtak

Vest-Finnmark regionråd viser til arbeidet med utredning av fylkesmannens fremtidige struktur, og innspillsrunden i det videre arbeidet.

Vest-Finnmark regionråd legger til grunn for sine innspill Stortingets behandling av oppgavemelding, der det langt på vei signaliseres at antallet regionale folkevalgte nivåer skal ned fra 19 til 10. I tillegg registrerer man at arbeidet med kommunereformen er i prosess, og det er rimelig å anta at antall kommuner i landet vil reduseres de nærmeste årene.

Det forventes både av innbyggere og staten at kommunene i Norge drives effektivt, og sørger for at mest mulig av ressursene kommer innbyggerne til gode i form av gode tjenester. Dette stiller store krav til kommunesektoren, som gjennomgår en kontinuerlig omstillings- og effektiviseringsprosess for å oppnå nettopp dette. Vest-Finnmark regionråd mener derfor det er riktig at også staten sørger for at sine etater og institusjoner drives effektivt, og at man gjennom omstilling bidrar til å jobbe smartere, og organiserer sin oppgaveløsning i tråd med behov- og samfunnsendringer.

Vest-Finnmark regionråd vil anbefale departementet å gå videre med «regionmodellen», som innebærer at antall fylkesmenn reduseres fra dagens 19, til mellom 8-13 fylkesmannsembeter. En forutsetning for dette er at dette ikke svekker tilbudet fylkesmennene skal yte til kommunene, og at dette bidrar til at oppgaver overføres fra statens sentrale forvaltning til statens fremtidige regionale forvaltning. Vest-Finnmark regionråd tar ikke stilling til om tallet bør være 8 eller 13, men mener følgende bør spille inn:

- *Antallet folkevalgte regioner i Norge*
- *At antallet kommuner de enkelte fylkesmenn får ansvaret for, ikke blir for stort.*
- *Hensynet til geografi og transportmulighet i de ulike fylkesmannsembeter må veie tungt, for at ikke avstanden mellom kommunene og fylkesmannen blir for stor.*

Vest-Finnmark regionråd mener at sammenslåing av fylkesmannsembeter kan gi besparelser på antall stillinger i ledelsen av embeter, og sammenslåing av fagmiljø vil redusere behovet for stillingshjempler totalt. Dette er fornuftig. I tillegg vil en sammenslåing kunne gi besparelser på administrative støttefunksjoner (IKT, teknisk drift, økonomi, og arkiv) når dublerne oppgaver faller bort. Det vil også være behov for mindre areal i færre embeter, og det kan potensielt gi besparelser.

Vest-Finnmark regionråd registrerer at konkrete forslag til lokalisering av fylkesmannen i nye fylker/regioner ikke er en del av mandatet for utredningen. Utvalget sier selv at det er likevel naturlig at arbeidet omfatter en generell drøfting av vesentlige hensyn som bør avveies i spørsmålet om lokalisering.

Vest-Finnmark regionråd mener at lokaliseringen av fylkesmannen i den nordligste delen av landet faller under kategorien vesentlige hensyn som bør drøftes. Uavhengig om Finnmark opprettholdes som egen region, eller man går sammen med Troms, må det fremtidige fylkesmannsambetet være lokalisert i Finnmark. Hovedgrunnen til dette er Finnmarks rolle som grenseregion mot Russland, nåværende- og fremtidig aktivitet i Barentshavet, samt Norges posisjon og rolle i Arktis.

Bakgrunn

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) ber en rekke virksomheter om innspill til en foreløpig rapport fra prosjektgruppen i Statsforvaltningsavdelingen som utreder fremtidig struktur for fylkesmannen. Rapporten har status som foreløpig da den ikke er komplett med konkrete anbefalinger om inndeling av fylkesmannsembetene. Den er derfor ikke behandlet politisk i KMD.

Regjeringen besluttet høsten 2014 at KMD skulle gjennomføre en utredning av fremtidig geografisk inndeling og størrelse for fylkesmannsembetene.

Mandatet for utredningen har vært å utrede ulike modeller for fylkesmannen struktur.

De tre modellene som drøftes er:

- a) Konsolideringsmodell som innebærer mindre endringer av dagens struktur (14-17)
- b) Regionmodell som innebærer et antall mellomstore embeter (8-13)
- c) Landsdelsmodell som innebærer et antall store embeter på landsdelsnivå (4-7)

Siden utredningen foregår parallelt med kommune- og regionreformene, drøftes modellene blant annet i lys av ulike scenarier for kommune- og regionstruktur.

I en samlet vurdering er det lagt vekt på at fremtidig struktur for fylkesmannen skal være fremtidsrettet og ha bærekraft i møte med nye og endrede oppgaver. Den skal også være robust sett i relasjon til en endret kommunestruktur i et langsiktig perspektiv. Prosjektgruppen mener regionmodellen er den av modellene som best forener de viktigste hensyn som en inndeling av fylkesmannen skal ivareta. Den gir forutsetninger for

- økt faglig bærekraft
- funksjonalitet
- stordriftsfordeler
- samordning i regional stat
- harmonisering med fremtidig regionalt folkevalgt nivå.
- en robust løsning for de endringer i kommunestrukturen som kan komme på både kort og lenger sikt.

Den foreløpige rapporten vil bli videre bearbeidet i høst, blant annet i lys av innkomne innspill og resultatene i de parallelle prosessene. Utredningen skal foreligge før årsskiftet.

Ved Stortingets behandling av oppgavemeldingen (Meld. St. 14 Kommunereformen - nye oppgaver til større kommuner) ga et flertall støtte til regjeringens forslag om utvikling av fylkeskommunene gjennom oppgaver og ansvar som støtter opp om rollen som samfunnsutvikler. Flertallet sa også at nye oppgaver til regionalt folkevalgt nivå forutsetter færre fylkeskommuner/regioner av en viss størrelse. Denne utredningen sees også i lys av denne bestillingen fra Stortinget.

Vest-Finnmark regionrådet er ikke opplistet som innspillinstans, men i tråd med forvaltningspraksis i vil alle innkomne innspill gjennomgås og vurderes. Fristen er satt til 14.oktober 2016.

Saksopplysninger

De ulike modellene som foreslås (som beskrevet i utredningen)

Konsolideringsmodellen

Konsolideringsmodellen innebærer som navnet tilsier en tilpasning og justering av dagens inndeling med en sammenslutning av fylkesmannsembeter der geografiske og funksjonelle hensyn kan tale særlig sterkt for det. Konsolideringsmodellen innebærer langt på vei et såkalt 0-alternativ med hensyn til egenskaper, dvs. modellen endrer ikke i vesentlig grad forutsetningene for fylkesmannens virksomhet slik de er i dag.

Konsolideringsmodellen vil i liten grad endre innbyggergrunnlaget og dermed størrelsen på kompetansemiljøene for embetene. Spennet mellom Oslo og Akershus befolkning på 1.2 millioner til Finnmarks befolkning på 74 000 vil bestå og det gjennomsnittlige befolkningsgrunnlag per embete vil ligge på mellom 325 000 til 375 000.

Når det gjelder egenskaper vil ikke konsolideringsmodellen gi endrede forutsetninger for å møte de utfordringer en del embeter oppgir å ha med å rekruttere spesialisert kompetanse innenfor bl.a. helse, juss og plan. Modellen vil heller ikke redusere den sårbarheten som flere embeter påpeker de har på enkelte fagområder, eller styrke embetenes kapasitet for å bli tilført og håndtere nye oppgaver. Konsolideringsmodellen vil i liten grad endre de geografiske forutsetninger som i dag gjelder for å ivareta samordningsbehov mot andre regionale statsetater. Konsolideringsmodellen utnytter ikke mulighetene for å høste økonomiske stordriftsfordeler i fylkesmannens administrasjon.

Fysisk nærhet til embetets ulike målgrupper er viktig i et tilgjengelighetsperspektiv. Konsolideringsmodellen er den av de tre hovedmodellene som i utgangspunktet best ivaretar nærhets- og tilgjengelighetsbehov ved embetenes virksomhet best.

Om lag ti nye folkevalgte regioner kombinert med konsolideringsmodellen for fylkesmannen vil innebære en økende fragmentering mellom regionalt folkevalgt nivå og fylkesmannen sammenlignet med dagens situasjon. Flere fylkesmenn innen samme folkevalgte region kan skape utfordringer for samhandling med kommuner og folkevalgt regionalt nivå i ulike sammenhenger. En annen inndeling enn de folkevalgte regionene vil ikke samsvare med målet om bedre sammenfall mellom de folkevalgte regionene og regional stat.

Regionmodellen

Regionmodellen vil innebære et skifte i geografisk og organisatorisk forstand. Med opp mot en halvering av antall embeter vil mange embeter bli betydelig større både mht. befolkning og areal, og sannsynligvis få et større antall kommuner å forholde seg til. Øvre del av intervallet vil kunne medføre at noen embeter ikke berøres. En struktur nærmere 8 enheter, vil derimot mest sannsynlig innebære at tilnærmet alle embetene blir berørt.

Regionmodellen vil gi en gjennomsnittlig befolkning per embete på mellom 400 000 (ved 13 embeter) og 650 000 innbyggere (ved 8 embeter). Modellen kan legge til rette for en inndeling med et mindre sprik når det gjelder embetenes innbyggergrunnlag enn i dag. Det vil selvfølgelig være avhengig av antall embeter i denne modellen og hvilke embeter som faktisk blir slått sammen. Arealmessig vil derimot forskjellene mellom embetene kunne bli større enn i dag.

En halvering av antall embeter vil kunne legge til rette for en styrking av fagmiljøer og mulig mer rasjonell bruk av spesialiserte ressurser. Modellen gir god utnyttelse av sannsynlige økonomiske stordriftsfordeler. Med større enheter vil virksomhetsvolumet øke og legge til rette for at medarbeidere i større grad kan spesialisere seg. Større fagmiljøer og et større virksomhetsvolum antas også å styrke muligheten for rekruttering og opprettholdelse av kompetanse. Større fagavdelinger kan også legge til rette for økt robusthet for å håndtere variasjoner og topper i saksmengde samt fravær av personale.

Fylkesmannens fagdepartementer/direktorater ble bedt om å gi innspill om konsekvenser av større geografiske enheter for egne oppgaver. Konkret ble de bedt om å vurdere fordeler og ulemper av en regionmodell med rundt 10-12 embeter og en modell basert på landsdelene, dvs. 4-6 embeter. I samtlige innspill blir regionmodellen framhevet som bedre egnet enn landsdelsmodellen for å ivareta fylkesmannens oppgaver. Vurderingene tar gjerne utgangspunkt i en avveining mellom hensynet til oppbygging av sterk fagkompetanse på den ene siden og hensynet til nærhet og kjennskap til målgruppene på den andre. Denne avveiningen er særlig uttalt for tilsynsoppgavene. Det påpekes at god tjenestefaglig og tilsynsfaglig kompetanse er en forutsetning for godt tilsyn. Denne kompetansen bygges og vedlikeholdes best i sterke fagmiljøer som er av en viss størrelse, og som har god og løpende kontakt med og kunnskap om de tjenestene det skal føres tilsyn med og ses i en helhet med veiledning og rådgivningsoppgaver. Samtidig har tilsyn en klar stedlig komponent. Gitt at det fortsatt vil være mange og relativt små kommuner også i tiden framover må reduksjonen i antall embeter være begrenset hvis fylkesmannen skal kunne opprettholde dagens relasjon og rolle overfor kommunene. På den bakgrunn kan det argumenteres for at regionmodellen med 10-12 embeter forener de viktigste hensynene for fylkesmannens oppgaveløsning.

Regionmodellen kan aktualisere spørsmålet om grensesnittet og oppgavefordelingen mellom direktorater og embeter, dvs. mellom statens sentrale forvaltning og statens regionale forvaltning. Større embeter kan, i kraft av styrket kompetanse og kapasitet, bli aktuelle for oppgaver som i dag er plassert i direktoratene eller i regionale ledd av direktoratene.

Sammenlignet med konsolideringsmodellen vil regionmodellen innebære større fysisk avstand til kommuner og innbyggere. Antall kommuner per embete vil øke og som tabellene over viser vil antallet kommuner for de mest kommunerike fylkene kunne nærme seg 60 mot 44 (Nordland) i dag. Spørsmålet om antall kommuner det enkelte fylkesmannsembete får vil bestemmes av resultatet av kommunereformen. Her vil både den samlede reduksjonen i antall kommuner og hvor i landet sammenslutningene skjer spille inn. For embeter med et stort antall kommuner vil en utvidelse av

embetet kunne føre til svekket oppgaveløsning og tjenesteproduksjon på fagområdene. Tilsvarende kan kommunesammenslåinger føre til at det blir for få kommuner innenfor embetets grenser til at dagens fylkesmannsstruktur er hensiktsmessig.

I utgangspunktet kan det hevdes at regionmodellen vil være tilpasset en vesentlig reduksjon i antall kommuner. En samtidig og forholdsmessig reduksjon i antall embeter og kommuner ville kunne innebære en balanse mellom aktørene på et høyere geografisk nivå og kun innebære mindre endringer i antallet kommuner den enkelte fylkesmann skal følge opp. Færre kommuner vil kunne avdemppe noe av effekten av at de geografiske avstandene mellom embetenes lokalisering og kommunene øker.

For innbyggere og næringsliv vil avstanden til embetet øke sammenlignet med konsolideringsmodellen. Med tanke på behovet for nærhet til brukerne for flere av fylkesmannens oppgaver kan for store enheter være negativt mht. å få oversikt og kunnskap om lokale forhold og mindre muligheter for direkte kontakt med innbyggerne som skal betjenes. Hensynet til tilgjengelighet kan imidlertid ivaretas gjennom alternative organisatoriske og teknologiske løsninger på de områder hvor det vurderes som viktig.

En viktig egenskap ved denne modellen vil kunne være at fylkesmannen får en inndeling (innenfor det angitte intervallet) som i større grad enn i dag samsvarer med inndelingen til mange andre regionale statsetater. Noen statsetater er det kritisk viktig for fylkesmennene å samarbeide med. Fylkesmannen har en klar samordnings- og lederrolle i samfunnssikkerhetsarbeidet. I krisesituasjoner er det viktig med effektiv samhandling. Det kan derfor være fornuftig å bygge nye embeter etter tilnærmet samme geografiske inndeling som en annen viktig aktør i beredskapsarbeidet - politidistriktene. Også brannberedskapen bygges nå rundt disse distriktsinndelingene ved at det utpekes en regionbrannsjef innenfor yttergrensen av de nye politidistriktene. DSB har vedtatt felles nødalarm-regioner (110) tilsvarende politidistriktets grense. Videre er denne grensen felles med politiets operasjonssentral (112). Dette er samvirkepartnere innenfor beredskap som har stor betydning for fylkesmannen.

En regionmodell kan legge til rette for og gi muligheter for en styrking av fylkesmannens horisontale samordningsrolle, men vil samtidig kunne være mer utfordrende for rollen som bindeledd mellom stat og kommune. Aktiv samordning forutsetter både lokalkunnskap og relasjonsbygging, og større regioner vil både gi større avstander og mange nye personer som skal samhandle. Større geografiske enheter kan imidlertid kombineres med økt bruk av tekniske (ikt, videomøter etc.) og organisatoriske løsninger (utlokaliserte kontorer) for å redusere avstandsulemper.

Regionmodellen for fylkesmannen vil være den av modellene som vil være best tilpasset en ny regionstruktur med om lag ti folkevalgte regioner, og den vil i størst grad muliggjøre et sammenfall mellom de to nye strukturene. Et strukturelt sammenfall vil legge grunnlag for et godt samspill mellom regionalt folkevalgt nivå og fylkesmannen bl.a. omkring regional planlegging, kontakt med kommunene og fellesprosjekter.

Denne modellen tar utgangspunkt i at fylkesmannen får en landsdelsorganisering. Intervallet strekker seg her fra en inndeling i fire regioner etter mønster av Helseregionene til sju regioner slik eksempelvis Arbeidstilsynets regioner er inndelt. Den konvensjonelle inndelingen av landet i landsdeler er imidlertid i fem regioner (Østlandet, Sørlandet, Vestlandet, Midt-Norge og Nord-Norge). Hele 12 regionale statsetater er inndelt i fem regioner, selv om grensedragningene for disse fem regionen varierer betydelig mellom statsetatene. Landsdelsmodellen vil gjennomgående gi store regioner, enten befolkningsmessig (Østlandet) eller i utstrekning (Nord-Norge og Vestlandet). Landsdelsmodellen vil innebære store interne avstander, romme flere sentre/bymessige tyngdepunkter og til dels heterogene identiteter. En landsdelsmodell for fylkesmannen vil innebære et radikalt brudd med den fylkesmannsinstitusjonen vi har i dag.

To konkrete inndelingsalternativ er eksemplifisert for denne modellen. Et alternativ med fem embeter vil gi et innbyggergrunnlag som variere fra drøyt 298 000 til 2,6 mill. Det største embetet (Østlandet) vil da ha 50 prosent av landets befolkning, mens det minste embetet (Sørlandet) vil ha drøyt 5 prosent. Antall kommuner (med dagens kommunetall) vil variere fra 30 til 142. I alternativet med sju embeter blir asymmetrien mellom største og minste embete redusert. Her vil innbyggergrunnlaget variere fra drøyt 298 000 (5 prosent) til 1,5 mill. (29 prosent), mens antall kommuner vil variere fra 30 til 87.

Landsdelsmodellen vil legge til rette for oppbygging av sterke kompetansemiljøer. Modellen gir særlig gode forutsetninger for å bygge opp spesialisert kompetanse. Innspillene fra fagdepartementene/direktoratene tyder imidlertid ikke på at landsdelsorganisering er hensiktsmessig eller ønskelig vurdert i et kompetanseperspektiv. Et delvis unntak er helsemyndighetene som påpeker at en inndeling i 10-12 embeter vil være hensiktsmessig for alle kommunerettede oppgaver, men at tilsyn med spesialisthelsetjenestene stiller så store krav til bred og sammensatt kompetanse at erfaringen tilsier at tilsyn med spesialisthelsetjenesten bør legges til fire eller fem fylkesmenn.

Alle øvrige fagmyndigheter påpeker at så store embeter sannsynligvis vil ha ulemper for oppgaveløsningen. Det påpekes at en inndeling med 4-6 embeter vil gi store utfordringer med å ha god nok lokalkunnskap og kjennskap til kommuner, næring og andre samarbeidspartnere som er viktige for oppgaveløsningen. Videre påpekes det at så store embeter vil stille betydelige krav til koordinering internt og at omfanget av oppgaver og ansvarsområder blir så store at det kan bli vanskelig å arbeide effektivt. For å motvirke betydelige avstandsulemper vil landsdelsmodellen i enda sterkere grad enn regionmodellen stille krav til kompenserende tiltak i form av tekniske (ikt, videomøter etc.) og organisatoriske løsninger (utlokaliserte filialkontorer).

I utgangspunktet kan potensialet for innsparing ved innføring av landsdelsregioner være stort gjennom reduksjon av lederstillinger og administrative stillinger. Landsdelsembeter vil kunne gi både faglige og administrative stordriftsfordeler, men på den annen side vil modellen innebære betydelig økte koordineringskostnader. Koordineringskostnader øker gjerne mer enn proporsjonalt med økning av organisasjonsstørrelsen. Behov for å opprette strukturer under regionnivået kan også innebære at det administrative innsparingspotensialet i realiteten er begrenset.

En vesentlig ulempe med landsdelsmodellen er den store fysiske avstanden som vil oppstå mellom embetets hovedsete og regionens kommuner og innbyggere. Det er vanskelig å tenke seg en slik struktur uten en geografisk områdeforvaltning i landsdelens delregioner. Antallet kommuner hvert

embete skal følge opp vil variere, men kan bli fordoblet og i noen tilfeller tredoblet sammenlignet med dagens situasjon. Det kan føre til mindre direkte kontakt og kjennskap mellom kommuner og embeter, noe som gjør det vanskeligere å se behov lokalt og gjør prioritering og utviklingsoppgaver vanskeligere.

En så omfattende reduksjon av antall embeter vil reise spørsmål om fylkesmannen rolle som bindeledd mot kommunene kan videreføres, avhengig av antall kommuner etter kommunereformen. Så store avstander til kommunenes politiske og administrative ledelse vil gi andre og nye utfordringer mht kommunekunnskap, dialog og samordningsfunksjonen. Modellen kan innebære en vesentlig endring av fylkesmannens oppgaveportefølje overfor kommunene.

Med en landsdelsinndeling vil fylkesmannen komme opp på samme geografiske nivå som flertallet av øvrige regionale statsetater og det kan isolert sett bidra til å styrke, forenkle og effektivisere samhandling og samordning. Flere statlige etater som fylkesmannen jevnlig har samhandling med er organisert innenfor det intervallet som landsdelsmodellen representerer, feks regionale helseforetak, Statens vegvesen, NVE, Kystverket m.fl. Samtidig vil en landsdelsmodell bryte med tanken om fylkesmannen som et innbygger- og kommunenært forvaltningsorgan. Det skal i den forbindelse påpekes at den tverrsektorielle samordningen gjennom fylkesmannen i de fleste sammenhenger har kommunene som målgruppe.

En landsdelsmodell vil innebære færre embeter enn måltallet om ca. 10 regioner som er satt for det folkevalgte regionale nivået. Selv om det også i dag er tilfeller hvor ett embete omfatter to fylkeskommuner er det grunn til å anta at en såpass ulik struktur vil ha negative følger for samhandling og samordning med folkevalgt regionalt nivå.

Opptak av Porsanger kommune som medlem av Vest-Finnmark regionråd

Forslag til vedtak

1. Daglig leder og leder får i fullmakt å starte dialogen-, og fremforhandle en avtale med Porsanger kommune om opptak i Vest-Finnmark regionråd fra og med 1.januar 2017.
2. Endelig behandling av opptak behandles i Regionrådets møte i desember 2016.

Bakgrunn

Porsanger kommune sendte 17.oktober 2014 et brev til Vest-Finnmark regionråd, med tittelen «Forespørsel om opptak i Vest-Finnmark regionråd» Brevet er signert ordføreren i Porsanger, og henviser til vedtak i Porsanger kommunestyre fattet 26.juni 2014, der Porsanger kommune vedtok å melde seg ut av Avjovarri Urfoiksregion (regionråd bestående av Porsanger, Karasjok og Kautokeino kommuner). I samme vedtak besluttet Porsanger kommune å søke seg inn i Vest-Finnmark regionråd. Vedtaket legger også opp til sluttbehandling i Porsanger kommunestyre dersom Vest-Finnmark regionråd skulle akseptere deres søknad.

Søknaden fra 17.oktober 2014 er oppretthold av ny politisk ledelse i Porsanger kommune etter kommunevalget i 2015.

Saksopplysninger

Vest-Finnmark har ved flere anledninger diskutert søknaden fra Porsanger kommune, og hadde møte med Porsanger kommunes ledelse 16.februar 2015. Vest-Finnmark regionråd besluttet å be medlemskommunene om tilbakemelding om hvordan Vest-Finnmark regionråd skulle behandle søknaden fra Porsanger kommune. Tilbakemeldingen fra de ulike kommunene var:

Kommune	Tilbakemelding	Behandlet i kommunestyret
Alta kommune	Har ingen motforestillinger om opptak av Porsanger kommune	8.mars 2016
Hammerfest kommune	Ønsker opptak av Porsanger	11.februar 2016
Hasvik kommune	Ønsker å avvente opptak til etter kommunereformen	11.februar 2016
Kvalsund kommune	Er positiv til opptak av Porsanger kommune	27.juni 2016
Loppa kommune	Tilrår at Porsanger kommune tas opp som medlem	16.juni 2016

Måsøy kommune	Er positiv til opptak av Porsanger kommune	16.juni 2016
Nordkapp kommune	Slutter seg til at Porsanger kommune tas opp.	Mars 2016

I Vest-Finnmark regionråds vedtekter heter det i § 9, «ending av medlemskommuner»

«Endring av Vest-Finnmark regionråd sammensetning (unntatt uttredelse) kan gjøres ved at minst 50 % av medlemskommunene godkjenner dette gjennom behandling i kommunestyret.»

Slik det saken ligger nå har 6 av 7 (86 %) medlemskommuner gjennom vedtak i kommunestyret uttrykt seg positivt til at Porsanger kommune tas opp som nytt medlem i Vest-Finnmark regionråd. Dette gir Regionrådet den fullmakten de behøver for å gjennomføre en opptaksprosess om de ønsker det.

Orienteringer

Forslag til vedtak

Orienteringene tas til orientering

Bygging av 420 kV linje til Skaidi

Daglig leder var på møte med Statnett tirsdag 23. august, der KVU (konseptvurdering sentralnett Skaidi-Varangerbotn) ble lagt frem. Statnett velger ikke å konkludere, og således henger mye i det blå.

En annen ting som kom opp var at Statnett har valgt å utsette byggingen av linjen Skillemo (Alta) – Skaidi i tre år. De sier det er av hensyn til HMS og må sette ned tempoet i prosjekter. Det er kun dette prosjektet det er satt ned tempoet i. Denne utsettelsen får negative konsekvenser for bla. Hammerfest Energi, og forsyningen til Goliat, i tillegg til at også Repvåg kraftlag vil bli berørt.

Statnett og Repvåg kraftlag er invitert til Vest-Finnmark regionråds møte 3.oktober å belyse denne saken ytterligere, og vil være representert ved Erik Skjelbred, direktør Kunde- og Samfunnskontakt, og elverksleder Oddbjørn Samuelson.

Kraftselskapene sendte ut en pressemelding om temaet, som også ble støttet av ledelsen i Vest- og Øst-Finnmark regionråd, samt fylkesordfører.

Pressemeldingen lød som følger:

Statnett skaper usikkerhet i Finnmark

Vi forstår ikke hvorfor Statnett utsetter ferdigstilling av sentralnettslinjen fra Balsfjord til Skaidi. Statnetts argumenter er ikke troverdig og det virker også som om selskapet mangler beslutningsevne i forhold til oppgradering av linjen fra Skaidi til Varangerbotn. Dette svekker forsyningssikkerheten for fylkets innbyggere og bidrar til uholdbare rammebetingelser for utvikling av regionalt næringsliv.

*I et nært samarbeid med Statnett sørger nettselskapene i Finnmark for strømforsyningen i fylket. Samarbeidet omfatter også nødvendig utvikling av strømmettet i tråd med lokale behov. Statnetts opptreden over lang tid har imidlertid bidratt til svekket forsyningssikkerhet i Finnmark. Selskapet har skapt betydelig usikkerhet rundt **når** og **hvordan** fremtidig utbygging og vedlikehold av sentralnettet i Finnmark skal foregå. I de siste årene har politikere, næringslivsaktører og nettselskap i Finnmark blitt holdt med tomt snakk, mens utbyggingsprosjekter har blitt utsatt en rekke ganger med varierende begrunnelser. Dette har etterhvert skapt en uholdbar situasjon for regional utvikling.*

Utsatt ferdigstilling av linjen mellom Balsfjord og Skaidi

I september 2014 vedtok styret i Statnett at det skulle bygges en ny sentralnettslinje mellom Balsfjord og Skaidi. Beslutningen var basert på detaljerte behovsanalyser og linjen var planlagt bygget i parallelle delprosjekter. Disse planene er nå endret. I en pressemelding fra Statnett, som ble publisert i slutten av juni i år, heter det blant annet:

- Av hensyn til helse, miljø og sikkerhet (HMS) vil utbyggingen av de ulike delstrekningene skje trinnvis, og samlet utbyggingsperiode vil derfor strekkes noe ut i tid.
- Oppdaterte behovsanalyser tilsier at man har noe bedre tid enn tidligere antatt på den nordligste delen fra Skillemoen til Skaidi, og man avventer derfor beslutning om oppstart her.

Nettselskapene i Finnmark stiller seg undrende til at økt HMS-fokus nå brukes som begrunnelse for enda en utsettelse av sentralnettsutbyggingen i nord. En utbygging som allerede er langt etter Statnetts opprinnelige planer. Det statlige selskapet har i årevis anført ulike begrunnelser for å utsette en påkrevet styrking av sentralnettet til og gjennom Finnmark. Dersom manglende kvalitet i Statnetts HMS-systemer er til hinder for fremdriften i Troms og Finnmark, så burde det berøre all linjebygging som selskapet er involvert i for tiden.

At ferdigstilling av linjen mellom Skillemoen og Skaidi i realiteten nå er utsatt på ubestemt tid, er et annet forhold som de lokale nettselskapene stiller seg undrende til. Driftssituasjonen i dette området er allerede svært anstrengt under gitte værforhold i deler av året. Statnett har tidligere konkludert med at forsynings sikkerheten i Skaidi ikke er tilfredsstillende når Goliat er i drift. Statnett begrunner likevel utsettelsen med bakgrunn i oppdaterte behovsanalyser, uten at innholdet i slike analyser er formidlet til andre. Dagens driftssituasjon i området synes heller ikke hensyntatt i selskapets nye vurdering.

Statnett hevder videre at de vil satse mer på såkalt systemvern. Dette innebærer i korte trekk utkobling av strøm til storforbrukere (kraftintensiv industri) for å hindre total kollaps i sentralnettet. Slikt systemvern benyttes allerede unntaksvis, men Statnett vil nå utvide dette til en mer omfattende og permanent løsning i nord. Slike tiltak er nødløsninger i andre deler av landet, men i Finnmark vil Statnett bruke dette som en erstatning for manglende nettutbygging. Løsningen - som selvsagt er lite attraktiv for kraftavhengig industri - vil dermed bidra til at industrielle aktører velger andre områder for lokalisering av ny aktivitet.

Manglende beslutning om linjen fra Skaidi til Varangerbotn

Utbygging av sentralnettslinjen mellom Skaidi og Varangerbotn ble forhåndsmeldt til NVE i mai 2010, og konsesjonssøknad skulle være ferdig utarbeidet senest i 2012. Arbeidet med konsesjonssøknaden ble imidlertid stilt i bero i påvente av at en konseptvalgutredning (KVU) skulle gjennomføres. En gjennomarbeidet KVU ble hevdet å forenkle den politiske behandling av en påfølgende konsesjonssøknad. Arbeidet med nevnte KVU ble påbegynt høsten 2014 og resultatet ble fremlagt av Statnett 23. august i år. Konseptvalgutredningen ble imidlertid fremlagt **uten forslag** til hvordan en videre utbygging skal skje. Dermed blir det heller ingen behandling i OED, noe som selvsagt medfører ytterligere forsinkelser med styrking av sentralnettet i Finnmark.

Statnett har oppfordret til en bred deltakelse fra forskjellige kompetansemiljøer i fylket i arbeidet med konseptvalgutredningen for Skaidi-Varangerbotn, og mange aktører har deltatt aktivt i prosessen. Dette i troen på at nødvendige linjeforsterkninger skulle komme på plass. I stedet fremlegges nå nye argumenter for å rettferdiggjøre enda en utsettelse.

Utsatt oppgradering av sentralnettet til og gjennom Finnmark reduserer forsynings sikkerheten for innbyggere og næringsliv. For hvert år som går uten at ny og sterkere sentralnettsstruktur kommer på plass øker risikoen for mørklegging av store områder. Både hyppighet og varighet på slike hendelser antas også å øke som en konsekvens av mer ekstremvær og et stadig eldre sentralnett. Det er et faktum at sentralnettets beskaffenhet i dag er den største risikofaktoren for strømforsyningen i Finnmark.

Det begynner dessverre å avtegne seg et uheldig mønster i denne saken. Med tilstrekkelig lang utsettelse av byggingen fra Skillemoen til Skaidi, vil konseptvalgutredningen for Skaidi-Varangerbotn utgå på dato. Det betyr i så fall at videre utbygging fra vest til øst i Finnmark også utsettes på ubestemt tid.

Denne pressemelding er utferdiget av Ymber AS, Hammerfest Energi AS, Alta Kraftlag SA, Repvåg Kraftlag SA, Loustejok Kraftlag SA, Nordkyn Kraftlag SA og Varanger Kraft AS. Samtlige selskaper eier og drifter deler av strømmettet i Finnmark.

Endring regler om fylkesbinding ved salg av fiskebåter

Ordfører i Måsøy Gudleif Kristiansen ønsket at Vest-Finnmark regionråd belyste konsekvensene av en nylig endring i forskrift som tidligere har forhindret at fiskebåter med kvote kunne bli solgt ut av Finnmark. NrK-Finnmark kunne melde at ved utgangen av august 2016 var seks kvoter solgt fra Finnmark til Nordland, fra forskriftsendringen trådte i kraft 1. juli 2016.

Fiskeridepartementet begrunner endringen i forskrift med at de nye reglene fører til at de tre nordlige fylkene blir ett område og tilsvarende for resten av landet. Departementet mener det vil øke fleksibiliteten i næringen ved å gjøre fylkene sørover fra og med Nord-Trøndelag om til én region, og det gir nord-norske rederier større mulighet til å ekspandere.

I deltakerbestemmelsene som gjelder salg av fartøy er det lagt inn en fylkesbinding i to fiskerier, som innebærer at fartøy med adgang til å delta i fisket etter torsk, hyse og sei med konvensjonelle redskap nord for 62° nord eller i fisket med konvensjonelle havfiskefartøy ikke kan selges for fortsatt drift fra ett fylke til et annet. Det er disse fylkesbindingene som i dag endres.

I de nye bestemmelsene kan man videreført muligheten for at fiskeridirektoratets regionkontor kan dispensere fra krav, dersom kvoten selges inn til Nord-Troms eller Finnmark.

Felles 110 sentral i Finnmark

Vest-Finnmark regionråd sendte inn en høringsuttalelse til DSB, angående fremtidig organisering av 110 sentralen i nord. DSB hadde hatt møte med alle kommuner i Finnmark i august 2016, og diskusjonen går om Finnmark skal slås sammen med Troms, med en etablering i Tromsø, eller om Finnmark skal være en egen enhet, med en ny 110 sentral i Kikrenes.

Uttalelsen ble sendt til alle ordførere før den ble sendt inn til DSB. Uttalelsen var som følger:

«Fylkesmannen i Finnmark innkalte på vegne av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) inn til dialogmøte i Alta 25. august 2016 vedrørende nye 110-regioner og samlokalisering av nødmeldetjenesten.

DSB informerte også om at høringsfristen for innspill på samlokalisering av nødmeldetjenesten i Finnmark var 9. september. Vest-Finnmark regionråd oversender herved sitt høringssvar.

Geografi, demografi og topografi i Finnmark gir oss noen beredskapsmessige utfordringer. Finnmark utgjør 15 % av Norges totale landareal, og er preget av grisgrendt punktbosetting med forholdsvis få store sentra. Det er store avstander mellom deler av bygdesamfunnene og mellom større tettsteder. Disse avstandene kan utgjøre en beredskapsmessig utfordring og det er derfor en klar fordel med lokalkunnskap i krisesituasjoner.

Vår geografiske plassering gjør at det også kan ta noe tid før bistand kan forventes og nå frem lokalt og regionalt. Dette setter store krav til de ulike beredskapsaktørene, herunder nødmeldingstjenestene.

Den samlokaliseringsprosessen som nå pågår mellom nødmeldingstjenestene skal gjøre de i stand til å møte fremtidens utfordringer. Med forventede klimaendringer, økt turisme og mulighet for betydelig petroleumsaktivitet i Barentshavet, vil behovet for beredskapsressurser og kompetanse øke på alle nivå øke i Finnmark. Sett opp mot eksisterende og fremtidige beredskapsutfordringer i Finnmark bør fokus være å opprettholde og å styrke beredskapskompetansen innad i fylket.

I tillegg er Finnmark et flerkulturelt fylke, sammensatt av norske, samiske, finske/kvenske og russiske innbyggere. Det er derfor viktig at nødmeldingstjenestene har kvalifisert personell som kan ta i mot og følge opp nødmeldinger. Særlig gjelder det samisk.

Vest-Finnmark regionråd mener at en samlokalisering av nødmeldingstjenestene best vil komme befolkningen i Finnmark til gode ved at disse samlokaliseres i Kirkenes, og ikke i Tromsø. Manglende samlokalisering vil også gi unødvendige utfordringer knyttet til etablering av felles situasjonsbilde ved håndtering av hendelser som krever høy grad av samordning når kollektiv redningsledelse etableres.

En plassering av 110-sentralen i Kirkenes betyr også at alle nødmeldingstjenestene i Finnmark er plassert på samme sted. Slik vi ser det vil dette ha en merverdi ved at det gir aktører en mulighet til å treffes fysisk, styrke samvirke og samarbeid mellom dem ytterligere. Finnmark fylkeskommune mener at dette også vil kunne gjøre en eventuell samlokalisering med AMK Finnmark enklere. I tillegg ser vi også mulige gevinster gjennom reduserte kostnader ved å dele lokaler med hverandre.

Vest-Finnmark regionråd mener derfor det er viktig at Finnmark forblir egen 110-region og at denne blir lokalisert i Kirkenes og ikke i Tromsø.»

Krabbekvoter til båter i Vest-Finnmark

Vest-Finnmark regionråd vedtok på sitt møte i april 2016 følgende:

- *Vest-Finnmark regionråd viser til situasjonen der antall fiskere og fartøy har gått dramatisk ned i Vest-Finnmark vest for Nordkapp. Regionrådet ber administrasjonen igangsette et videre arbeid med den hensikt å underbygge standpunkt om at hele Vest-Finnmark bør være underlagt kommersielt fiske av kongekrabbe.*
- *Fremdrift i dette arbeidet legges frem for Regionrådet juni 2016*

Måsøy kommune nedsatte et krabbekutvalg i 2015, som utarbeidet en beskrivelse av de negative konsekvensene dagens krabbeforvaltning har hatt for Vest-Finnmark. Det har vært arbeidet politisk med dette i tiden etter vedtaket, og statssekretær Ronny Berg i Nærings- og fiskeridepartementet varslet at det ville bli fremmet forslag i Stortinget, som vil medføre at hele Finnmark får delta i det kommersielle fiske av kongekrabbe innenfor forvaltningsområdet.

Saken ansees som fulgt opp, og avsluttet inntil videre.

Digital infrastruktur

Regionrådet besluttet å utfordre Fylkesmannen i Finnmark på å arrangere et dialogmøte om digital infrastruktur i Vest-Finnmark og fylket for øvrig. Daglig leder sendte 7.april 2015 et brev til fylkesmannen, der man tok opp dette. Fylkesmannen har nå svart at de ønsker å bidra i oppfølgingen av dette, og det skal avholdes et felles planleggingsmøte i Vadsø 11.oktober 2016. Øst-Finnmark regionråd er også invitert med i dette arbeidet.

Høring «Ny kommunelov» NOU 16:4

Forslag til vedtak

Vest-Finnmark regionråd vedtar vedlagte høringsuttalelse til Ny Kommunelov (NOU 2016:4) med de vurderinger som fremkommer i saken.

Bakgrunn

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har sendt på høring NOU 2016:4 Ny kommunelov. Høringsfrist er 6. oktober 2016.

Kommunelovutvalget har foretatt en helhetlig gjennomgang av gjeldende kommunelov med sikte på å forenkle, tilgjengeliggjøre og tilpasse loven dagens kommuner og de oppgaver som tilligger disse. Store endringer siden ikrafttredelse av kommuneloven 1. januar 1993, har utløst behov for en revidering. På de siste 20 år siden vedtakelse av kommuneloven har det utviklet seg en omfattende praksis. En lovfesting av ulovfestet rett på området har også vært en stor oppgave i revideringsprosessen.

En hovedbegrunnelse for revideringen har vært et uttrykt behov for å styrke det kommunale selvstyret, jf. blant annet prop. 119 L. (2011-2012). Det kommunale selvstyret gir kommunene rett til å styre og ta beslutninger om det kommunen selv ønsker, innenfor de rammer som settes av nasjonale myndigheter.

Kommunelovutvalget har foreslått at grunnstammen i dagens kommunelov videreføres, da de sentrale hensyn er godt ivaretatt. Revideringen har derfor i stor grad gått ut på justeringer for å styrke det kommunale selvstyret, forbedre egenkontroll hos kommunene, og forenkle reguleringen av kommunesektoren.

Høringsuttalelsen tar for seg NOU 2016:4 kap. 2-30. Ved utarbeidelse av forslag til høringsuttalelse er det også sett hen til Debattgrunnlag fra KS, vedlagt som link til saken. Lovforslaget til ny kommunelov er å finne i NOU 2016:4 på s. 446-480.

Saksopplysninger

Kap. 2 – Internasjonal og nordisk rett

Kommunelovutvalget er av den oppfatning at norsk rett ikke i tilstrekkelig grad er i samsvar med det europeiske charteret om lokalt selvstyre. Det foreslås derfor at revidering av kommuneloven i større grad skal bringe norsk rett i samsvar med charteret, til tross for at lokaldemokratiet står sterkt i

Norge og charteret således i realiteten etterleves. En slik harmonisering vil ivaretas ved en lovfesting av det kommunale selvstyret.

Vurdering:

Vest-Finnmark regionråden vurderer det som positivt at norsk rett i større grad søkes harmonisert med internasjonal rett, herunder særlig charteret om lokalt selvstyre.

Kap. 3 – Formål

Særlig viktig ved revidering av kommunelovens formålsbestemmelse, har det vært å innta det kommunale selvstyret. Det kommunale selvstyret er gjennomgående i forslag til ny kommunelov, og det vurderes derfor at det bør fremgå av formålsbestemmelsen for å gis betydning for alle kommunelovens bestemmelser. Kommunelovutvalget har i tillegg foreslått å trekke fram i formålsbestemmelsen rammer for det kommunale selvstyret, lokaldemokrati og innbyggerdeltakelse samt en tjenesteytende og samfunnsutviklende kommune som er effektiv, tillitsskapende og bærekraftig.

Vurdering:

Vest-Finnmark regionråd støtter endring av formålsbestemmelsen. Det kommunale selvstyret gis en sterkere forankring ved at det inntas i lovverket. En formålsbestemmelse skal ha betydning for tolkning av lovens øvrige bestemmelser. Det vurderes derfor som svært positivt at det kommunale selvstyret inntas i formålet, og dermed vil være overordnet i kommuneloven.

For øvrig vurderes forslaget til ny formålsparagraf som klargjørende, og bidrar til en sterkere forankring av viktige kommunale hensyn og styrking av demokratiske verdier.

Kap. 4 – Kommunalt selvstyre og forholdet til nasjonale myndigheter

Lovfesting av kommunalt selvstyre har vært gjennomgående i lovforslaget. I tillegg til å innta det kommunale selvstyret i formålsbestemmelsen, har kommunelovutvalget foreslått en egen bestemmelse der kommunalt selvstyre reguleres.

Samtidig foreslås det at bestemmelsen skal sette rammer for det kommunale selvstyret, herunder at selvstyret er begrenset av de rammer som er gitt i lov, og at det kreves hjemmel i lov dersom nasjonale myndigheter skal begrense det kommunale selvstyret. Det foreslås også inntatt prinsipper for nasjonale myndigheters forhold til det kommunale selvstyret. Det foreslås at statlige myndigheter bør ta disse prinsippene i betraktning når nytt lovverk, eventuelle inngrep etc., vurderes.

De foreslåtte prinsipper er: forholdsmessighet i begrensnings av det kommunale selvstyret, nærhet til innbyggerne og økonomisk handlerom. Nasjonale myndigheter bør ikke gripe inn overfor kommunesektoren i større grad enn nødvendig for å ivareta aktuelle mål. Oppgaver og beslutninger bør ikke legges på et mer sentralt beslutningsnivå enn nødvendig. Kommunene skal kompenseres fullt ut for merutgifter når de blir tillagt nye oppgaver, og ved endring i regelverk etc.

Vurdering:

Vest-Finnmark regionråd ser svært positivt på at prinsippet om kommunalt selvstyre nå lovfestes. Det kommunale selvstyret er under press på grunn av stadig økende detaljstyring gjennom lovverket. Det vurderes at en lovfesting i større grad vil tydeliggjøre at det må foretas en avveining mellom de

nasjonale interesser og det kommunale selvstyret, blant annet ved utarbeiding og endring av lovverk. Dette vil kunne medvirke til at det ikke detaljreguleres mer enn nødvendig.

Det ansees også som en viktig del av det kommunale selvstyret at nasjonale myndigheters begrensning av det kommunale selvstyret må hjemles i lov. Viktige prinsipper innen det kommunale selvstyret som nærhetsprinsippet, proporsjonalitetsprinsippet og fullfinansieringsprinsippet vurderes også som viktig for å sikre en tydelig forståelse av innholdet i selvstyret.

En lovfesting av kommunalt selvstyre vil videre være med på å bringe norsk rett i samsvar med det europeiske charteret om lokalt selvstyre. Det vurderes som viktig at norsk rett er i samsvar med våre internasjonale forpliktelser. Norge er per i dag det nordiske landet med svakest forankring av kommunalt selvstyre, og Vest-Finnmark regionråd anser det som positivt at vi nå i større grad er på linje med de øvrige nordiske land.

Prinsippene for nasjonale myndigheters forhold til det kommunale og fylkeskommunale selvstyret er utformet som «bør-regler». Det vurderes at det ikke vil ha betydning for prinsippenes vekt at nasjonale myndigheter ikke er direkte forpliktet til å vektlegge prinsippene etter bestemmelsens ordlyd. Bestemmelsen vurderes tvert imot og sikre ivaretagelse av prinsippene. Det er grunn til å tro at en lovfesting vil bidra til at prinsippene i større grad enn tidligere legges til grunn og får større vekt ved lovgivning, inngrep etc.

Kap. 5 – Virkeområde

Kommunelovutvalget foreslår i hovedsak å videreføre dagens bestemmelse om lovens virkeområde. Det har under arbeid med revideringen vært diskutert hvorvidt lovens virkeområde også skal omfatte kommunal virksomhet som faller inn under annen lovgivning, for eksempel aksjeselskaper, interkommunale selskapet etc.

Vurdering:

Vest-Finnmark regionråd støtter kommunelovutvalgets vurderinger om at det ikke vil være hensiktsmessig å utvide lovens virkeområde. Det vil i enkelte tilfeller kunne være med på å undergrave de hensyn som legges til grunn når virksomheten organiseres på annen måte enn det som følger av kommuneloven.

Et utvidet virkeområde er etter Vest-Finnmark regionråds syn ikke hensiktsmessig, og det oppleves ikke problematisk å forholde seg til annen lovgivning i de tilfeller kommunal virksomhet er organisert på annen måte enn den som følger av kommuneloven. I de tilfeller det er nødvendig med særlig regulering ut over det som går frem av annen lovgivning, støttes forslag om at slik regulering tas inn i kommunelovens enkeltbestemmelser.

Kap. 6 – Kommunens informasjonsplikt

Kommunelovutvalget foreslår en utvidet informasjonsplikt. Informasjonsplikten skal både gjelde virksomhet i kommunen, og virksomhet andre rettssubjekter utfører på vegne av kommunen. Videre skal det i loven fastslås en plikt til å tilpasse informasjon og informere på en slik måte at kommunens innbyggere, presse og andre får tilgang på informasjonen.

Vurdering:

Vest-Finnmark regionråd støtter forslaget om å utvide informasjonsplikten. Det bemerkes at mange kommuner per i dag allerede oppfyller kravet til informasjonsplikt både gjennom hjemmeside, facebookside og annen publisering. Det vurderes likevel som positivt at det lovfestes en informasjonsplikt. Det vil sikre at de kommuner som per i dag ikke gir tilstrekkelig informasjon til sine innbyggere, må sette i verk tiltak for å sikre dette.

Det vurderes også som positivt at det nye lovforslaget tar høyde for utvikling av informasjonskanaler, og at det dermed ikke reguleres på hvilken måte det skal informeres. Det legges da til rette for at kommunene kan følge utviklingen med stadig nye måter å nå ut til befolkningen på.

Samtidig påpekes at det fortsatt vil være viktig å sikre at alle innbyggere får tilgang til informasjon. Det innebærer at det fortsatt vil være nødvendig å benytte de tradisjonelle informasjonskanalene, til tross for en utvikling der de fleste innbyggere nås gjennom internett og sosiale media.

Kap. 7 – Innbyggerdeltakelse

Kommunelovutvalget har gjennomgått og evaluert de former for innbyggerdeltakelse som foreligger. Det påpekes at det i stor grad bør være opp til det kommunale selvstyret å avgjøre hvordan og i hvilken grad det skal legges til rette for innbyggerdeltakelse.

Det vises til at ordningen med innbyggerforslag i liten grad er suksessfull. Likevel påpeker utvalget at det er viktig og fortsatt ha mulighet til å få satt en sak på dagsorden selv om kommunestyrets representanter ikke ønsker det. Ordningen foreslås videreført men med enkelte moderasjoner. Der det tidligere har vært krav om to prosent av innbyggernes underskrifter, settes kravet nå opp til åtte prosent. Likevel skal 1000 underskrifter alltid være tilstrekkelig for å fremme et innbyggerforslag.

Vurdering:

Vest-Finnmark regionråd støtter forslaget om å øke kravet om underskrifter ved innbyggerforslag. Nye ordninger med underskrifter på internett, gjør det enklere å delta og å sikre underskrift fra tilstrekkelig mange innbyggere for å få forslaget behandlet. I kommuner der innbyggerforslag i større grad benyttes, vil en lav grense kunne bidra til for mange innbyggerforslag, som igjen kan være med på å svekke det representative demokratiet.

Kap. 8 – Folkevalgte organer og kommunens administrasjon

Folkevalgte organer:

Utvalget foreslår i hovedsak å videreføre dagens regler om folkevalgte organer. Kommunestyrets rolle er tydeliggjort. Det er det tatt inn i loven at kommunestyret kan delegerer sin myndighet til andre folkevalgte organer, ordføreren, kommunedirektøren og andre rettssubjekter, (§ 5-2). Bestemmelsen om formannskapet videreføres i hovedsak. Utvalget mener at regelverket for komiteer og faste utvalg kan forenkles og tydeliggjøres. Det foreslås en enklere utvalgsstruktur ved at komiteer og faste utvalg etter dagens kommunelov § 10 slås sammen og gis betegnelsen utvalg, (§ 5-5). Utvalgene kan være faste eller midlertidige, og de kan få tildelt beslutningsmyndighet, innstillingsrett eller bare utredningsoppgaver. For at rammene for de folkevalgte organ skal være klare foreslås det at skal fastsettes et reglement som gir de sentrale rammene for organet og virkeområdet, eventuell vedtaksmyndighet og tidsperiode. Det foreslås at utvalg bare kan opprettes

av kommunestyret selv (og til en viss grad ordfører). Det er nytt. Utvalgene (ikke formannskapet) skal imidlertid selv kunne opprette arbeidsutvalg (for midlertidige utredningsoppdrag mv). Disse utvalgene skal bestå av utvalgets egne medlemmer.

Vurdering:

Vest-Finnmark regionråd er enig i at kommunestyrets oppgaver og ansvar tydeliggjøres i loven og at regelverket for dagens utvalg og komiteer forenkles og tydeliggjøres. En er videre enig i at bestemmelsene om formannskapet videreføres. Formannskapet bør imidlertid kunne opprette arbeidsutvalg på samme måte som de øvrige utvalg. Det bør vurderes nærmere om slike arbeidsutvalg kun skal kunne bestå av utvalgets medlemmer eller om også andre skal kunne velges som medlemmer i slike utvalg.

Kommunens administrasjon:

Utvalget ønsker en felles, kjønnsnøytral tittel på lederen for kommunens administrasjon og foreslår *kommunedirektør* som en slik ny lovpålagt tittel som alternativ til dagens rådmann/ administrasjonssjef, (§ 13- 1).

Oppgaver knyttet til lederrollen er i hovedsak videreført. For å tydeliggjøre ansvar og roller ytterligere foreslår utvalget at det tas inn en bestemmelse om at kommunedirektøren får et særlig ansvar for å gjøre folkevalgte organ oppmerksomme på *særskilte iverksettelsesutfordringer*: Dersom kommunedirektøren blir oppmerksom på faktiske eller rettslige spørsmål som har sentral betydning for gjennomføring av et vedtak, skal vedkommende gjøre det folkevalgte organet oppmerksom på dette (§ 13- 1, 4.ledd).

Utvalget foreslår videre at kommunedirektøren skal gis ansvar for den løpende håndteringen av *personalsaker*, herunder hvem som skal ansettes eller sies opp samt ilegging av tjenestlige reaksjoner (advarel, suspensjon mv.)(§ 13- 1, 7.ledd). Dette er annerledes enn i dagens lov hvor slik myndighet må delegeres til rådmannen fra kommunestyret. Kommunestyret skal fortsatt ha ansvaret for budsjett og arbeidsgiverpolitikk, herunder bemanningsnormer, valg av antall stillinger innenfor en kategori innenfor vedtatt budsjett og hvilke stillingskategorier eller antall årsverk som skal reduseres ved nedbemanninger. Kommunestyret vil også fortsatt ha ansvar for å ansette kommunedirektøren.

Vurdering:

Vest-Finnmark regionråd støtter forslaget om å lovfeste tittelen «kommunedirektør» på kommunens øverste administrative leder. Kommunens øverste leder har i dag har ansvar for kommunens ansatte, både faglig og administrativt. Det vurderes etter dette som riktig at han/ hun gis ansvar den løpende håndtering av personalsaker i kommunen, herunder ansettelser og oppsigelser. En slik ansvarsfordeling er allerede gjennomført i stadig større grad i kommunene i dag.

Kap. 9 – Parlamentarisme

Utvalget vil bevare muligheten for å ha parlamentarisk styreform som alternativ til formannskapsmodellen (som fortsatt skal være hovedmodellen). Det stilles imidlertid strengere krav for å kunne innføre parlamentarisme (krav om 2/3 flertall mot simpelt flertall i dag)(§ 10-1). Det foreslås også regler for å styrke kommunestyret og opposisjonen i parlamentarisk styrte kommuner. Det foreslås at personer som ansettes i politiske stillinger må fratre sine verv så lenge de har et slikt ansettelsesforhold. Dette for å unngå dobbeltroller (§ 10- 2, 3.ledd).

Vurdering:

Forslagene støttes. Det vurderes at endringene i regelverket vil bidra til en sterkere forankring i kommunestyret for å innføre parlamentarisme og at endringene vil bidra til å styrke kommunestyret og opposisjonen.

Kap. 10 – Ordfører

Ordfører har en veldig begrenset formell myndighet i dagens kommunelov.

Utvalget foreslår at ordfører får *forslagsrett* i folkevalgte organ hvor ordfører ikke selv er medlem (unntatt kontrollutvalget) (§ 6-1, 3.ledd). I dag har ordfører bare møte og talerett i slike organ.

Det foreslås å åpne for at kommuner som selv ønsker å delegerere mere myndighet til ordføreren, kan gjøre dette. Ordfører kan delegeres myndighet til å *opprette utvalg* på eget initiativ. Ordfører kan også gis myndighet til å *treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning* og til å *fatte enkelte hastevedtak*. Dersom slik myndighet blir delegert skal ordføreren rapportere tilbake til kommunestyret om hvordan myndigheten er benyttet (§ 6- 1, 4. og 5. og 6. ledd). Utvalget foreslår også at kommunestyret selv kan bestemme *direkte valg av ordfører*, det vil si at ordfører velges direkte av innbyggerne (§ 6-3). Lovforslagene følger opp tidligere forsøk som er gjennomført ved flere lokalvalg.

Vurdering:

Forslagene om utvidet myndighet til ordfører og mulighet for direkte valg av ordfører støttes. Bestemmelsene gir rom for vurderinger i den enkelte kommune om hva som er ønskelig og hva det er behov for ut fra lokale forhold, ved at kommunestyrene selv bestemmer hvilken myndighet de ønsker å delegerere til ordfører og om det skal være direkte valg av ordfører eller ikke.

Kap. 11 – Kommunale foretak

Utvalget foreslår å videreføre adgangen til å organisere deler av den kommunale virksomheten i kommunale foretak. Det foreslås kun mindre endringer i regelverket for kommunale foretak. For å unngå dobbeltroller og habilitetsproblematikk foreslår utvalget at *medlemmer og varamedlemmer av kommunestyret* ikke skal kunne være velges til styret i kommunale foretak (§ 9- 5, 2.ledd).

Det foreslås videre å lovfeste et krav om at kommunene skal utarbeide en eierskapsmelding for virksomhet som drives i selskap. Eierskapsmeldingen skal også omfatte kommunale foretak (§ 27-1, 2ledd bokstav b).

Vurdering:

Vest-Finnmark regionråd støtter forslaget om å lovfeste at eierskapsmelding skal inngå som en del av kommunestyrets overordnede tilsynsansvar og at eierskapsmeldingen skal omfatte kommunale foretak.

Vest-Finnmark regionråd ser at det kan oppstå utfordringer med dobbeltroller og habilitetsproblematikk hvor medlemmer av styret i kommunale foretak også er medlemmer av kommunestyret. Medlemmer av kommunestyret *kan* imidlertid sitte i *styret i andre selskap* (AS, IKS, stiftelser mv.) I slike tilfeller er habilitetsproblematikken løst ved inhabilitetsreglene i forvaltningslovens § 6 første ledd bokstav e) som slår fast at kommunestyremedlemmene ikke kan

delta i behandlingen av saker hvor selskapet er part. Det bør vurderes å innføre en liknende inhabilitetsregel for medlemmer i kommunale foretak i stedet for å lovfeste at kommunestyremedlemmer ikke har adgang til å bli valgt til styret i kommunale foretak. For mindre kommuner også et problem med å skaffe nok folk.

Kap. 12 – Valgbarhet. Ombudsplikt og suspensjon mv.

I dette kapittelet vurderer utvalget regler om valgbarhet, ombudsplikt, fritak fra politiske verv, suspensjon og regler om å frata folkevalgte vervet. Valgbarheten til kommunestyret blir regulert av valgloven mens kommuneloven regulerer valgbarheten til andre kommunale organ. Etter valgloven kan en person kreve seg fritatt fra valg til kommunestyret dersom vedkommende avgir skriftlig erklæring om at han/hun ikke ønsker å stille til valg på den aktuelle valglisten. Utvalget mener det bør være en liknende fritaksrett ved valg til andre organer i kommunen, unntatt formannskapet (§ 7-2, 3.ledd bokstav c). Dette fordi medlemmene av formannskapet velges blant medlemmene i kommunestyret (som allerede har akseptert å stille til valg).

Utvalget foreslår at de alminnelige reglene om å være valgbar til og utelukket fra valg bør være like ved valg av medlemmer til *alle* folkevalgte kommunale organ. Det gjøres likevel noen unntak fra kravet om at man må være bosatt i kommunen. Dette gjelder organer som har mere driftspregede oppgaver enn politiske. I slike organ vil også personer bosatt i andre kommuner kunne velges. Det vises her til styret i institusjoner, styret i kommunale foretak og styret i kommunale oppgavefelleskap. I mange tilfeller blir slike organisasjonsformer benyttet til samarbeid om administrative funksjoner.

Utvalget mener at dagens fritaksregler i hovedtrekk er gode og i hovedsak fungerer etter sin hensikt. Utvalget foreslår at reglene videreføres med noen forenklinger. Det foreslås at folkevalgte som har fått innvilget midlertidig fritak fra et verv ikke skal ha rett til å tre inn i vervet igjen før permisjonstiden er ute (§ 7-9, 2.ledd).

Suspensjon innebærer at en folkevalgt for en periode ikke lenger får lov til å fungere i vervet. Dagens bestemmelse om at kommunestyret kan vedta å suspendere en folkevalgt dersom det er utferdiget siktelse eller reist tiltale mot en folkevalgt for diverse straffbare forhold foreslås videreført. Som ny bestemmelse foreslår utvalgets flertall en *utvidet adgang til å suspendere ordfører* (ikke varaordfører). Ordfører skal kunne suspenderes (ved 2/3 flertall i kommunestyret) hvis ordfører blir tiltalt for straffbare forhold med en strafferamme på over tre år, uavhengig om det straffbare forholdet har tilknytning til vervet som folkevalgt (§ 7- 11). Ordfører skal i et slikt tilfelle kunne få erstatning for tapt arbeidsfortjeneste.

Utvalgets flertall foreslår også at en ordfører skal kunne *fratas vervet* på visse vilkår *uavhengig* av om vedkommende har begått en straffbar handling (krever 9/ 10 flertall i kommunestyret). Det skal kun skje hvis ordfører blir vurdert som *ikke skikket* til å inneha vervet. Det må da foreligge særlige forhold og noe kvalifisert klanderverdig med hvordan ordføreren opptrer eller utfører sine plikter i vervet (§ 7-11, 4. ledd).

Vurdering:

Vest-Finnmark regionråd støtter forenklingene og endringene som foreslås i reglene om valgbarhet, ombudsplikt samt reglene om uttreden og fritak.

Vest-Finnmark regionråd kan ikke se at det er dokumentert at det er behov for å utvide dagens regler om suspensjon. Det vises her til utvalgets mindretall som påpeker at det er vanskelig å påvise et klart behov for slike lovendringer, særlig fordi adgangen en folkevalgt har til å søke fritak fra sine verv har vist seg tilstrekkelig. Regler om at folkevalgte som suspenderes har krav på tapt arbeidsgodtgjørelse støttes, da dette vil likestille folkevalgte og ansatte i kommunen. Arbeidsmiljøloven har regler om godtgjørelse til ansatte under suspensjon, men loven omfatter bare arbeidstakere/ ansatte og ikke folkevalgte.

Etter gjeldende rett er det bare domstolene som kan frata en person vervet som folkevalgt. Et av vilkårene er at vedkommende må ha begått en straffbar handling. Vest-Finnmark regionråd ser at det vil kunne oppstå tilfeller hvor det kan oppstå massiv mistillit mot en ordfører uavhengig av om personen har begått en straffbar handling eller ikke. Mistilliten kan for eksempel knytte seg til forhold som at ordføreren ikke følger opp pliktene sine i vervet, for eksempel i lang tid unnlater å møte opp i kommunestyre/ formannskap eller andre oppdrag uten gyldig forfall, opptrer sterkt beruset under utøvelsen av vervet, innrømmer lovbrudd eller utviser annen klanderverdig oppførsel. Hva som konkret skal til for å kunne frata en ordfører vervet som følge av uskikkethet vil kunne by på tolkningsproblemer. Dersom det skal åpnes for at ordfører skal kunne fratras vervet på grunn av uskikkethet bør reglene tydeliggjøres med hensyn til hva som skal kunne vektlegges ved en slik vurdering.

Kap. 13 – Valg av medlemmer til folkevalgte organ

Utvalget foreslår lovendringer som skal bidra til at kjønnsbalansen i organet som helhet blir sikret bedre enn etter dagens regler. Utvalget viser til at andelen av kvinner i folkevalgte organer er rundt 40 prosent og over, men at tallene varierer mye fra kommune til kommune og slik er i strid med målet med regelverket.

Utvalgets flertall mener at kravet til kjønnsbalanse ved *forholdsvalg* også bør knytte seg til sammensetningen av *organet som helhet*, og ikke bare til det enkelte listeforslag, som i dag. Flertallet foreslår at dersom det ene kjønn blir underrepresentert i organet som helhet, skal kandidater fra det underrepresenterte kjønn rykke opp på den liste som har fått *flest* stemmer. Dersom kandidatene fra det underrepresenterte kjønn skal rykke opp fra den listen som har fått færrest stemmer, kan de to største partiene i praksis avgjøre hvilket kjønn det minste partiet skal være representert med (§ 7-6, 4. ledd).

Utvalgets mindretall foreslår å videreføre gjeldende rett. De mener statistikken viser at begge kjønn er godt representert både i formannskap og i andre faste utvalg. Mindretallet fremhever også at flertallets forslag vil medføre at noen partier i praksis kan tvinge andre partier til å velge inn en folkevalgt av et bestemt kjønn. Slik mindretallet ser det, vil dette utgjøre et demokratisk problem. Eksempel: Det skal velges 7 medlemmer til et utvalg. Tre partier blir representert i utvalget med hhv tre, tre og ett medlem. Dersom det innføres krav til den kjønnsmessige balansen i utvalget som helhet, vil kjønns sammensetningen i utvalget totalt sett måtte bli tre av det ene kjønn og fire av det andre. Dersom kandidatene fra det underrepresenterte kjønn skal rykke opp fra den listen som har fått færrest stemmer (slik ordningen er etter domstolloven) kan de to største partiene i praksis avgjøre hvilket kjønn det minste partiet skal være representert ved. Dette kan de gjøre ved begge å stille med to kvinner og en mann. Det minste partiet vil da ikke kunne få valgt inn en kvinne, for

kvoteringsreglene vil gjøre at en mann eventuelt rykker opp på denne listen for å sikre kjønnsmessig balanse i organet.

Vurdering:

Vest-Finnmark regionråd støtter utvalgets mindretall og tilrår at dagens regler videreføres om at demokratihensyn i dette tilfelle må gå foran hensynet til kjønnsbalanse. Dagens valgeregler er allerede svært kompliserte og lite tilgjengelig. Den regelen som flertallet foreslår vil medføre et ytterligere kompliserende element når regelverket skal anvendes.

Kap. 14 – Godtgjøring og velferdsgoder

Utvalget mener det er viktig å ha økonomiske støtteordninger for personer som er valgt til kommunale tillitsverv. Dette for å sikre en bredest mulig rekruttering til slike verv. Dagens bestemmelser foreslås i hovedsak videreført med enkelte tillegg. Det foreslås at det i loven tas inn en egen bestemmelse hvor det åpnes for at kommunestyret selv kan bestemme at folkevalgte som frikjøpes, skal motta en fast godtgjøring som skal dekke *både erstatning for tapt inntekt og godtgjøring for utførelse av verv (§ 8-6)*. Utvalget foreslår videre å lovfeste at folkevalgte i verv på *minst halv tid* skal ha rett til ettergodtgjøring i inntil tre måneder dersom vedkommende ikke har jobb å gå tilbake til (§ 8-7).

Utvalget har ikke hatt i sitt mandat å vurdere de folkevalgtes rettigheter etter andre regelverk som folketrygdeloven, arbeidsmiljøloven og ferieloven. Utvalget påpeker at lovgivningen bør endres slik at folkevalgte som har et tillitsverv som tilsvarer minst 50 prosent stilling, gis de samme rettigheter til ulike velferdsgoder som ansatte i kommunene.

Vurdering:

Vest-Finnmark regionråd støtter utvalgets forslag om endringer i regelverket vedrørende frikjøp og ettergodtgjøring. Det samme gjelder forslaget om å gi folkevalgte med omfattende tillitsverv rettigheter innen velferdslovgivningen.

Kap. 15 – Utvidet innsynsrett og taushetsplikt for folkevalgte.

Utgangspunktet er at alle opplysninger som de folkevalgte trenger for å treffe vedtak, skal fremgå av administrasjonens saksfremstilling med vedlegg. Samtidig beror det på et skjønn hvilke opplysninger som vil være nødvendig for at en sak skal være tilstrekkelig opplyst. Hvis de folkevalgte ønsker flere opplysninger i en sak enn det administrasjonen har lagt frem, kan det oppstå spørsmål om hvor omfattende innsynsretten er og hvilke dokumenter og opplysninger de folkevalgte skal få. Etter gjeldende rett har folkevalgte en *videre* innsynsrett i dokumenter enn det som følger av offentlighetsloven. Den utvidede innsynsretten ligger til de *folkevalgte organene*, og ikke til den enkelte folkevalgte. Den enkelte folkevalgtes innsynsrett følger de generelle reglene i offentlighetsloven og må behandles etter dette regelverket. Reglene om folkevalgte organers innsynsrett er ulovfestede regler. De praktiseres ofte ulikt i kommunene og er ofte regulert gjennom kommunale reglement. Utvalget foreslår derfor å lovfeste og presisere gjeldende rett (§ 8-3). Dersom de folkevalgte får opplysninger som er taushetsbelagt med hjemmel i forvaltningsloven eller særlovgivningen, har de allerede taushetsplikt etter gjeldende rett. Utvalget foreslår at en tilsvarende skal gjelde hvis de folkevalgte får opplysninger som kan unntas fra offentlighet etter offentlighetsloven, og som kommunen har bestemt at det ikke skal gis innsyn i (§ 8-3, 6. ledd).

Etter utvalgets forslag skal *kommunestyret* som organ ha innsynsrett i alle dokumenter i kommunen. *Andre folkevalgte organ* skal kunne gis innsynsrett i dokumenter i saker som ligger innenfor organets virkeområde (§ 8-3, 2. ledd). Det foreslås også nærmere krav til stemmegivningen mv. når organet skal ta stilling til om de vil kreve slikt innsyn.

Vurdering:

Vest-Finnmark regionråd støtter utvalgets forslag og vurderinger.

Kap. 16 – Saksbehandlingsregler for folkevalgte organer

Utvalget foreslår at dagens saksbehandlingsregler for folkevalgte organ i hovedsak videreføres, men med enkelte endringer, justeringer og språklige forenklinger. Utvalget mener at dagens regler om møteoffentlighet i hovedsak fungerer bra. Utvalget foreslår imidlertid som ny regel at møter skal kunne lukkes for offentligheten der organet skal *motta informasjon fra kommunens advokat, og hensynet til saken tilsier det* (§ 11-5, 3. ledd bokstav c). Det foreslås også at slike saker skal sladdes på den sakslisten og i den møteboken som gjøres tilgjengelig for allmenheten. Et eksempel på en slik sak kan være en kontraktvist hvor kommunen vurderer å heve en kontrakt og har behov for å få informasjon om sin rettslige stilling uten at medkontrahenten blir kjent med at kommunen vurderer å heve kontrakten.

Utvalget drøfter om det skal gis *adgang til å lukke møter* i folkevalgte organ i en innledende fase av saksbehandlingen dersom folkevalgte har behov for *saksforberedende orientering/ opplæring i en konkret sak*. Et mindretall ønsker at det lovfestes en mulighet til å kunne lukke slike møter. Mindretallet viser til at det er viktig å tilrettelegge for læring og gode beslutningsprosesser og gi folkevalgte mulighet for å kunne sette seg inn i et komplekst saksområde før man realitetsbehandler og treffer vedtak. Utvalgets flertall mener at slike møter kan være åpne.

Et samlet utvalg foreslår at adgangen til å avholde *fjernmøter* utvides. Allmenheten må da gis tilgang til møtet for eksempel gjennom en skjermoverføring av møtet i egnede lokaler eller ved at møtet overføres på internett. Utvalget foreslår at nærmere detaljer om krav til fjernmøte fastsettes i forskrift.

Vurdering:

Vest-Finnmark regionråds støtter reglene om utvidet adgang til å avholde fjernmøter og støtter også forslaget om at et møte skal kunne lukkes i *særlige tilfeller* hvor det er behov for et fortrolig møte med kommunens advokat.

Vest-Finnmark regionråd vurderer at opplæring av folkevalgte i en innledende fase av saksbehandlingen bør kunne skje i åpne møter og støtter utvalgets flertall og vurderinger. Behovet for å kunne lukke slike møter antas å være beskjedent. En adgang til å lukke dørene i opplæringsøyemed vil også kunne tolkes ulikt og gi rom for misbruk, samt at forslaget ikke er i samsvar med samfunnsutviklingen for øvrig som går i retning av å praktisere mer åpenhet og offentlighet.

Kap. 17 – Inhabilitet for folkevalgte og ansatte

Etter utvalgets vurdering dekker reglene i dagens kommunelov, sammenholdt med forvaltningsloven, behovet for regler om inhabilitet for folkevalgte eller ansatte. Utvalget har derfor ikke sett behov for å endre på hovedinnholdet i gjeldende inhabilitetsregler og foreslår kun enkelte presiseringer, klargjøringer og språklige forenklinger. Utvalget foreslår blant annet å dele § 40 i dagens kommunelov i flere bestemmelser slik at det blir en bestemmelse om inhabilitet for ansatte, en om inhabilitet for folkevalgte og en om fritak av personlige grunner (§ 13- 3, § 11- 10 og § 11-11).

Vurdering:

Vest-Finnmark regionråd støtter utvalgets forslag og vurderinger.

Kap. 18 – Interkommunalt samarbeid

Samarbeid mellom kommuner kan foregå på mange ulike måter, fra helt uformelt samarbeid til formelt samarbeid organisert etter lovregulerte samarbeidsformer.

Dagens kommunelov regulerer tre ulike formelle samarbeidsordninger. Det er interkommunalt styre etter § 27, vertskommunesamarbeid etter kapittel 5 A og samkommunearbeid etter kapittel 5 B. / *tillegg* finnes organisasjonsformen interkommunale selskap, som er regulert i en egen lov, lov om interkommunale selskap. Kommunene kan også benytte seg av samarbeidsformer som ikke kun er forbeholdt kommunene som aksjeselskaper, foreninger og samvirkeforetak.

Dagens kommunelov inneholder ingen overordnet bestemmelse som fastslår at kommuner kan samarbeide med hverandre. Utvalget foreslår derfor at en slik bestemmelse tas inn i loven og denne gis betegnelsen *Interkommunalt samarbeid* (§ 17- 1).

En enkel samarbeidsform som mange kommuner benytter i dag for å samarbeide om å løse felles oppgaver finner vi i dagens kommunelov § 27. § 27 gir hjemmel for å opprette et *interkommunalt styre*. Samarbeidsformen brukes mye. Den er først og fremst beregnet på mindre omfattende samarbeid hvor kommuner samarbeider om å løse en eller flere oppgaver og hvor kommunene anser de andre samarbeidsformene for å være mindre hensiktsmessige/ for kompliserte. I tillegg er de fleste regionråd i dag organisert som § 27 – samarbeid.

Utvalget har, på bakgrunn av to større evalueringer vedrørende samarbeid etter kommuneloven § 27, vurdert at dagens regler ikke dekker kommunenes behov godt nok og at det er behov for noen endringer i regelverket. Interkommunalt samarbeid er svært knapt regulert i dagens § 27. Dette åpner for betydelig usikkerhet om hvilke regler som gjelder for samarbeidet på ulike områder. Utvalget foreslår derfor at § 27 erstattes med en ny organisasjonsform kalt «*kommunalt oppgavefellesskap*» (§ 19- 1). Gjeldende kommunelov § 27 fastsetter at det kan opprettes et eget styre til løsning av felles oppgaver. Den har ingen regler om opprettelse av andre organer. I dag bestemmer deltakerne selv både styrets sammensetning og størrelse. Utvalget foreslår at det skal være *obligatorisk* å velge et *representantskap* i det kommunale oppgavefellesskapet. Representantskapet skal være oppgavefellesskapets øverste organ. Det stilles krav om at *alle* deltakerne skal være representert i representantskapet (§ 19- 3).

Regionrådene har vokst fram i løpet av de siste 30 årene og er en betegnelse på et frivillig formalisert politisk samarbeidsorgan mellom nabokommuner der ordførerne, og ofte også administrasjonssjefene deltar. Begrepet *regionråd* har i dag ikke noe fast juridisk innhold.

Regionrådene tar seg i hovedsak av grenseoverskridende oppgaver som kommer i tillegg til de ordinære oppgavene kommunene har ansvar for. Hørings- eller drøftingssaker om statlige initiativ er sakstyper som ofte blir behandlet. Videre er samferdsel/ infrastruktur, næring, kultur/ idrett, naturforvaltning/ klima/ forurensing og regional planlegging typiske saker som regionrådene behandler.

Utvalget foreslår å lovfeste regionrådet som et kommunalt samarbeidsorgan og det foreslås noen egne regler for et slikt samarbeid (§ 18- 1 flg.). Utvalget foreslår blant annet at følgende lovreguleres: Hva et regionråd skal drive med må komme klart fram i en samarbeidsavtale mellom kommunene. Deltakerkommunene må ta standpunkt til om regionrådet skal være et eget rettssubjekt eller ikke. Det må velges et råd i regionrådet som skal være organets øverste organ. Det lovfestes at regionrådet (med enkelte unntak) ikke kan gis myndighet til å utøve offentlig myndighet. Videre foreslås det at deltakerne skal hefte ubegrenset for sin andel av regionrådets forpliktelser og at det skal opprettes en skriftlig samarbeidsavtale for regionrådet.

Vurdering:

Vest-Finnmark regionråd støtter at det tas inn i loven en overordnet bestemmelse som fastslår at kommunene kan samarbeide med hverandre for å løse felles oppgaver (§ 17- 1). En oppstilling av de vanligste formene for samarbeid er positivt da dette gir oversikt og klarhet om hvilke organisasjonsformer kommunene kan benytte.

Vest-Finnmark regionråd støtter at dagens § 27 - samarbeid utgår og erstattes med organisasjonsformen «*kommunalt oppgavefelleskap*». Et kommunalt oppgavefelleskap vurderes å være en enkel og fleksibel organisasjonsform hvor kommunene vil ha stor frihet til å velge egne lokale løsninger. Det anses å være en fordel at de nye bestemmelsene gir anvisning på hvilke sentrale forhold en samarbeidsavtale minimum må inneholde. Det anses også som positivt at det økonomiske ansvaret klargjøres (19- 2) og at man ved etablering av et samarbeid må ta stilling til om oppgavefelleskapet skal være et eget rettssubjekt eller ikke (§ 19-4, 4. ledd bokstav b). Når det gjelder reglene om *organisering* av oppgavefelleskapet vurderes det at det *ikke* er nødvendig å stille et krav om at det skal være et representantskap med deltakelse fra alle. Et styre der kommunene selv bestemmer antall og hvem som skal sitte i styret, slik som i dag, bør være tilstrekkelig. Hvorvidt alle deltakerne bør være representert i samarbeidsorganet bør være opp til deltakerne selv å bestemme. Dette vil kunne være avhengig av hvilke type oppgaver som ønskes løst.

Vest-Finnmark regionråd støtter forslaget om regionråd og reguleringen av disse. Ved å lovfeste regionrådene synliggjøres disse i det kommunale forvaltningssystemet. Det vil fortsatt være frivillig for kommunene å samarbeide i regionråd og kommunene vil fortsatt i stor grad selv kunne bestemme hva samarbeidet skal gå ut på.

Kap. 19 – Økonomiforvaltning

Kommunelovens regler om økonomiforvaltningen skal ivareta flere hensyn. Et sentralt hensyn er å støtte opp om det kommunale selvstyret. Økonomireglene skal også trygge det finansielle grunnlaget for alle de tjenestene som kommunene har ansvar for overfor innbyggerne. Utformingen av økonomireglene reiser flere vanskelige spørsmål, hvor ulike prinsipper og hensyn må veies og balanseres.

Utvalget legger til grunn at reglene fortsatt skal bygge på rammestyringsprinsippet. Dette skal underbygge selvstyret og den lokale handlingsfriheten og det lokale ansvaret for å ha en sunn økonomisk husholdning innenfor de rammer som loven setter. Utvalgets lovforslag innebærer i hovedsak at økonomireglene fra dagens lov videreføres, men med flere tillegg, endringer og presiseringer. Forslaget innebærer at en rekke bestemmelser som i dag finnes i forskrift flyttes opp i loven.

Noen av forslagene omfatter følgende:

- En generalbestemmelse som slår fast at kommunestyret skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handleevne blir ivaretatt over tid.
- Kommunestyret skal fastsette finansielle måltall for kommunens økonomiske utvikling, som er verktøy for den langsiktige styringen av kommunens økonomi.
- Økonomiplanen skal kunne utgjøre handlingsdelen til kommuneplanenes samfunnsdel.
- Krav til standardiserte oppstillinger av inntekter og utgifter i økonomiplanen og krav om å synliggjøre gjelden i økonomiplanen og årsbudsjettet.
- Plikt til å utarbeide et samlet (konsolidert) regnskap for kommunen som juridisk enhet.
- Nye regler om avslutning av årsregnskap.
- Lovfesting av kravet om at kommunens drift bare kan finansieres av løpende inntekter.
- Nye regler for beregning av minimumsavdrag på lån.
- Et generelt forbud mot å stille garantier som innebærer vesentlig økonomisk risiko.
- Nye vilkår for at kommuner med vesentlig økonomisk ubalanse tidligere fanges inn i ordningen for statlig budsjettkontroll og lånegodkjenning (ROBEK).
- Innføring av tiltakspunkt for kommuner i ROBEK som skal bidra til at økonomien bringes tilbake i balanse.

Vurdering:

Det er sentralt for en kommune å vurdere økonomiske forhold og handleevne på kort og lang sikt. Eventuelle endringer i kommuneloven må bidra til at det skjer. De forslåtte endringene synes å være et positivt bidrag til en bedre økonomistyring i kommunene, og støttes av administrasjonen.

Kap. 20 – Disposisjoner i strid med reglene om lån og garantier mv.

Utvalget foreslår å lovfeste flere nye bestemmelser som klargjør rettsvirkningene av disposisjoner i strid med økonomibestemmelsene. Blant annet foreslås at låneavtaler som gjelder andre formål enn det kommuneloven tillater og andre avtaler som innebærer en finansiell risiko utover lovens forbud mot vesentlig finansiell risiko, skal være *privatrettslig ugyldig* såfremt långiver var kjent med lovbruddet, eller burde ha kjent til det. Privatrettslig ugyldighet innebærer at kommunens kontraktspartener ikke kan gjøre avtalerettslige forpliktelser gjeldende dersom avtalen er i strid med reglene.

Utvalget overlater til departementet å utrede spørsmålet om virkningene av privatrettslig ugyldighet.

Vurdering:

Forslaget om klargjøring av rettsreglene ved brudd på økonomibestemmelsene støttes. Det vil gi partene større forutsigbarhet og vil også kunne virke preventivt. Hvordan restitusjonsplikten skal utformes må imidlertid utredes og avklares før en eventuell lovendring vedtas.

Kap. 21 – Selvkost

Utvalget foreslår at det skal lovfestes felles generelle og overordnede regler om beregning av selvkost i kommuneloven.

Dagens regelverk er spredt på flere særlover, og dagens kommunelov inneholder ingen regler om selvkost eller andre regler som begrenser kommunens adgang til å ta betalt for tjenester. Formålet med å lovfeste regler for beregning av samlet selvkost er å bidra til at kommunene ikke har ulikt nivå på gebyrene på grunn av ulik forståelse av hva som ligger i selvkostbegrepet og hvordan det øvre taket på gebyrinntektene beregnes.

Vurdering:

Vest-Finnmark regionråd støtter forslaget. Reglene om selvkost kan oppleves som vanskelig tilgjengelig fordi de i dag er spredt i særlover, slik at et overordnet regelverk inntatt i kommuneloven både kan virke rettslig tydeliggjørende, samt at det kan ha en tillitskapende effekt overfor innbyggerne.

Kap. 24 – Internkontroll

Internkontroll er en del av kommunens egenkontroll, styrt av kommunens administrative leder. I dag reguleres dette blant annet i kommuneloven § 23 der det fremgår at administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for *betryggende kontroll*. I tillegg finnes en rekke bestemmelser i særlovgivningen, som til dels er svært detaljerte på sitt område og har ulik utforming. Dette gjør det utfordrende for kommunene å holde oversikt over mange ulike regelsett og ulike internkontrollkrav.

Utvalget foreslår å innføre en ny og mer omfattende bestemmelse om internkontroll i kommuneloven. Formålet er å styrke internkontrollen ved å gjøre reguleringen av internkontrollen mer tydelige, helhetlig og effektiv. Bestemmelsen skal angi et lovkrav om hva som minimum må gjøres av internkontroll, men det vil ikke være en uttømmende regulering. Bestemmelsen skal erstatte særlovgivningens bestemmelser om internkontroll for kommuner. Det foreslås videre å lovfeste et krav om årlig rapportering til kommunestyret om internkontrollen.

Vurdering:

Vest-Finnmark regionråd vurderer at forslaget vil bidra til å styrke fokuset på egenkontroll i kommunene, noe som vil bygge opp under det kommunale selvstyret og dermed legge til rette for redusert statlig tilsyn med kommunene. Forslaget støttes.

Kap. 25 – Kontrollutvalget og kontrollutvalgssekretariatet

Utvalget viderefører dagens ordning med at kommunestyret selv plikter å velge et kontrollutvalg, inkludert leder og nestleder, samt at minst ett medlem også er medlem i kommunestyret. Det foreslås å øke minimumskravet til antall medlemmer i kontrollutvalget fra tre til fem. De strenge reglene om hvem som er utelukket fra valg videreføres i all hovedsak, samt at det foreslås at

personer med sentrale verv eller stillinger i kommunale selskaper mv. skal være utelukket fra valg. Utvalget har vurdert, men ikke funnet grunnlag for å lovfeste en ordning hvor lederen av kontrollutvalget skal være fra opposisjonen. Utvalget foreslår å videreføre bostedskravet for medlemmene i kontrollutvalget.

Et faglig kompetent og velfungerende sekretariat er viktig for et uavhengig og godt arbeidende kontrollutvalg. Utvalget foreslår derfor å videreføre de strenge kravene til uavhengighet for sekretariatet, blant annet at rollen som sekretær for kontrollutvalget ikke kan kombineres med å ha andre arbeidsoppgaver som ansatt i kommunen eller å utføre revisjon for kommunen. Det foreslås ikke å innføre krav til størrelsen på eller særskilte kompetansekrav til sekretariatet.

Vurdering:

Vest-Finnmark regionråd ser at å innføre et minimumskrav om fem medlemmer i et kontrollutvalg vil kunne gjøre kontrollutvalget mindre sårbart, samt at en kan oppnå en bedre debatt og bredere kompetanse i kontrollutvalget. I små kommuner vil midlertid dette, sammen med de strenge valgbarhetskravene, kunne føre til problemer med å finne tilstrekkelig motiverte og dyktige medlemmer til kontrollutvalget. Etter dagens regelverk med tre kontrollutvalgsmedlemmer kan det i mindre kommuner allerede være utfordrende å finne tilstrekkelig motiverte og dyktige medlemmer. En utvidelse til fem faste medlemmer vil dermed ikke nødvendigvis føre til at kontrollutvalget blir bedre rustet til å utføre sine oppgaver. Fokuset bør heller rettes mot å finne engasjerte og motiverte medlemmer til kontrollutvalgene og innføring av kompetansehevingstiltak, fremfor å øke antall medlemmer. Vest-Finnmark regionråd foreslår på denne bakgrunn at dagens ordning med et minimumsantall på tre medlemmer videreføres.

Kap. 26 – Revisjon

Kommunelovens regler om revisjon bygger i dag på en todeling av revisjonsarbeidet; regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Utvalget foreslår en fortsatt todeling, men foreslår enkelte endringer i reglene om regnskapsrevisjon, mens dagens regler om forvaltningsrevisjon i all hovedsak videreføres. Det foreslås at regnskapsrevisors rolle utvides noe, slik at regnskapsrevisor, som en del av den finansielle revisjonen, også skal kunne utføre enkle kontroller med om bruken av kommunens midler har hjemmel i kommunestyrets budsjettbevilgning. Utvalget foreslår videre at det innføres en lovpålagt forenklet revisorkontroll med etterlevelsen av bestemmelser og vedtak i økonomiforvaltningen. Regnskapsrevisor vil etter dette få et utvidet ansvar for å vurdere risikoen og se etter vesentlige feil og mangler ved oppfølgingen av kommunestyrets vedtak og økonomiforvaltningen. Regnskapsrevisor får etter dette et tydeligere ansvar for å ta tak i svakheter på økonomiområdet og rapportere slike til kontrollutvalget.

Utvalget foreslår videre at definisjonen av forvaltningsrevisjon utvides til å omfatte vurderinger av om lov og forskrift samt kommunens reglementer følges (regeletterlevelse).

Det foreslås videre at kommunestyret skal vedta en plan for hver valgperiode etter innstilling fra kontrollutvalget om hvilke områder som skal/bør undergis forvaltningsrevisjon. Planen skal baseres på en risiko og vesentlighetsvurdering, og den skal sikre at det regelmessig gjennomføres forvaltningsrevisjon i et omfang i samsvar med kommunens størrelse, kompleksitet og risiko.

Vurdering:

Vest-Finnmark regionråd støtter at regnskapsrevisors oppgaver på økonomiområdet utvides noe for å styrke den folkevalgte kontrollen med økonomiforvaltningen. Forslaget om å utvide definisjonen av forvaltningsrevisjon og at kommunestyret skal vedta en plan hvilke områder som skal/bør undergis forvaltningsrevisjon for hver valgperiode støttes.

Kap. 27 – Kommunenes styring og kontroll med ekstern virksomhet

Utvalget har vurdert hvordan kommunestyret kan ivareta politisk kontroll med virksomheten i selskaper og lignende, og hvilke kontrollordninger kommuneloven bør legge til rette for. Utvalget mener at det eksisterende regelverket for selskapskontroll i kommuneloven fungerer etter hensikten, men vil tydeliggjøre at eierskapskontroll er en oppgave for revisjonen.

Utvalget foreslår lovendringer på fire områder: Innføring av krav om eierskapsmelding, at kontrollutvalget og revisjon får utvidet rett til innsyn i selskaper, klargjøring av at eierskapskontroll er revisjon og at kontrollutvalget skal lage en samlet plan for forvaltningsrevisjon av kommunens egen virksomhet og med selskaper som kommunen har eierinteresser i.

Vurdering:

Vest-Finnmark regionråd vurderer at de foreslåtte endringene vil styrke den politiske kontrollen med virksomheten i selskaper som kommunen har eierinteresser i, og støtter forslagene.

Kap. 29 – Statlig kontroll og tilsyn mv.

Kapitlet omfatter statlig lovlighetskontroll av kommunale vedtak og statlig tilsyn med kommuners oppfyllelse av lovpålagte plikter, samt reglene for klage og spørsmålet om å etablere en tvisteløsningsordning ved uenighet mellom stat og kommune.

Utvalget foreslår å videreføre hovedstammen i dagens regelverk om lovlighetskontroll, det vil si at tre eller flere kommunestyrerepresentanter kan kreve at departementet kontrollerer om et vedtak er lovlig. Videre foreslår utvalget at det blir tatt inn i loven et vilkår om at det må foreligge *særlige grunner* for at departementet på eget tiltak skal kunne ta opp et vedtak til lovlighetskontroll, samt at det presiseres i loven at det kun er endelig avgjørelser (vedtak) og den offentligrettslige siden av et vedtak som kan være gjenstand for lovlighetskontroll.

Utvalget foreslår å klargjøre at kommuner kan klage på vedtak og utøve andre partsrettigheter etter reglene i forvaltningsloven når staten fører tilsyn med kommunene. Utvalget har også foreslått at samordningen av tilsyn må styrkes, slik at tilsynet blir bedre og mer effektivt både for tilsynsmyndighetene og for kommunene, og for at belastningen på enkeltkommuner ikke skal bli unødvendig stor.

Vurdering:

Vest-Finnmark regionråd støtter forslagene om å videreføre lovlighetstilsyn, herunder en begrensning i departementets adgang til å ta opp et vedtak til lovlighetskontroll på eget initiativ. Forslagene om mer dialog med kommunene i forkant av tilsyn og mer samordning i forkant vurderes som svært positivt.

Vest-Finnmark regionråd mener at departementet bør vurdere om det bør innføres en terskel for hva fylkesmannen kan kreve av dokumentasjon og meldinger i forbindelse med tilsyn. Erfaringer viser at arbeidsomfanget knyttet til å fremskaffe dokumentasjon ved enkelte tilsyn kan være svært omfattende og ressurskrevende.

Kap. 30 – Økonomiske og administrative konsekvenser

Utvalget legger til grunn at selv om lovforslaget innebærer enkelte nye plikter for kommunen og statsforvaltningen, vil forslaget bare medføre mindre kostnader for den enkelte kommune. Utvalgets legger derfor til grunn at de samlede virkningene av lovforslaget ikke innebærer vesentlige økonomiske og administrative konsekvenser for kommunesektoren.

Vurdering:

Vest-Finnmark regionråd påpeker at de økonomiske og administrative konsekvensene vil variere fra kommune til kommune, og at den totale kostnaden for enkelte kommuner vil kunne bli stor i en overgangsperiode. Spørsmålet om hvilke økonomiske og administrative konsekvenser forslagene vil innebære synes derfor å være for lite utredet og problematisert.

2. gangs behandling innspill til handlingsplan 2017

Forslag til vedtak

Regionrådet ber administrasjon utarbeide årsplan og budsjett for 2017 i tråd med de tiltak som er skissert og diskutert.

Bakgrunn

Vest-Finnmark regionråd vedtok ny strategiplan, og endret vedtektene på regiontinget i april 2016. De viktigste endringene var at Regiontinget arbeidsområdet ble overført til Regionrådet, og at arbeidet i Vest-Finnmark regionråd i større grad går fra faste strukturer, til prosjektorganisering. I strategiplanen er politisk samarbeid, tjenestesamarbeid og utviklingsamarbeid beskrevet som hovedsatsningsområdet for Vest-Finnmark regionråd frem mot 2019. Det er også beskrevet hvordan ressursfordelingen mellom disse områdene omtrentlig vil fordele seg.

Strategiplanen er en overordnet plan, og sier ikke noe om konkrete prosjekter og gjøremål, samt gjennomføringsmetode og finansiering. Det er derfor skissert at strategiplanen vil følges opp av en årlig handlingsplan, som også sees i sammenheng med årsbudsjettet

Regionrådet hadde et arbeidsmøte på Skaidi i juni 2016, der ordførerne og rådmenn diskuterte i grupper på hvilke områdene og prosjekter man ønsker å løfte frem i nær fremtid. Dette arbeidet er oppsummert i protokollen fra regionrådsmøte.

I denne saken legges det opp til at regionrådet gjør en 2.gangs behandling av årsplan for 2017, med bakgrunn i det arbeidet man gjorde i juni. I denne fasen gjør regionrådet sine prioriteringer, slik at administrasjonen i etterkant kan legge frem en årsplan, og årsbudsjett til regionrådsmøte i desember 2016.

Saksopplysninger

I etterkant av regionrådsmøte i juni ble det gjort en oppsummering av diskusjonene i de ulike gruppene. Oppsummeringen er delt inn i følgende fem områder:

- Daglig oppfølging- og administrasjon
- Samarbeid med andre- og arenabygging
- Større prosjekter
- Samarbeid kommunene
- Oppfølging politiske saker

I oppsummeringen i denne saken gjøres det også noen vurderinger om hvor omfattende de ulike tiltakene er, og hvordan man kan forvente at disse slår inn i budsjettet for 2017.

Prosjektene som ligger i oppsummeringen er ikke beskrevet i denne fasen, men man har prøvd å gi et veldig grovt bilde om hva som kan være veien videre i prosjektene.

Det skal være et møte i det gamle næringsnettverket 18.oktober 2016. På dette møte vil diskutere de ulike prosjektene, og eventuelt komme med innspill til nye prosjekter- og aktiviteter i 2017. Dette tas med i det endelige forslaget som behandles i desember.

Tiltak	Tidsperiode	Beskrivelse	Økonomi
Daglig oppfølging og administrasjon			
Utarbeide felles høringsuttalelser fra Vest-Finnmark regionråd	Hele 2017	Mer systematisk arbeid med å få til felles høringsuttalelser. Dette gjøre i tett samarbeid med Alta og Hammerfest kommuner	Ingen budsjettkonsekvenser utover driftsbudsjettet.
Arbeidet med å forankre regionrådets arbeid i medlemskommunene	Hele 2017	Det legges opp til at DL i Regionrådet møter alle formannskapene i medlemskommunene i løpet av året.	Ingen budsjettkonsekvenser utover driftsbudsjettet.
Utarbeide en aktivitetskalender over viktige hendelser i medlemskommunene	Hele 2017	Foreslås etablert på regionrådets web sider.	Ingen budsjettkonsekvenser utover driftsbudsjettet.
Nye hjemmesider	Hele 2017	Hjemmesidene fornyes, og skal bli en ressurs for medlemskommunene mht informasjon, og aktiviteter	Ingen budsjettkonsekvenser utover driftsbudsjettet.
Samarbeid med andre og arenabygging			
Tettere og mer systematisk samarbeid med Finnmark fylkeskommune	Første halvår 2017		
Bedre samarbeid med Øst-Finnmark regionråd	Første halvår 2017	Ha et felles regionrådsmøte med Øst- og Vet-Finnmark regionråd i mai/juni.	Ingen budsjettkonsekvenser utover driftsbudsjettet.
Etablerer kontakt med nye stortingsrepresentanter	Første halvår 2017	Invitere alle stortingskandidater til mai/juni møte, med et eget opplegg.	Ingen budsjettkonsekvenser utover driftsbudsjettet.
Oppfølging myndighetskontakt	Andre halvår 2017	Avholde et møte med relevante departementer- og aktører i Oslo etter stortingsvalget.	Ingen budsjettkonsekvenser utover driftsbudsjettet. Noe høyere reisekostnader

			for kommunene.
Bidra til møtearenaer for fiskeri- og havbruk		Sørge for at det arrangeres en fiskeri- og havbrukskonferanse i regionen etter modell fra konferansen i Alta november 2014.	Kan innebære økonomisk bidrag fra medlemskommunene.
Større prosjekter			
Videregående skoletilbud i Vest-Finnmark	Hele 2017	Igangsette et prosjekt med ekstern ressurs til å kartlegge nåværende og fremtidig behov for videregående tilbud i regionen. Prosjektet beskrives og organiseres i etterkant av besluttet oppstart.	Vil innebære økonomisk bidrag fra medlemskommunene.
Arealkonflikt – Vern- og bruk	Hele 2017	Igangsette en forstudie der prosjektet beskrives i mer detalj.	Kan innebære økonomisk bidrag fra medlemskommunene.
Digital infrastruktur	Første halvår 2017	Ha en dialogkonferanse der temaet følges opp.	Kan innebære økonomisk bidrag fra medlemskommunene.
Utvikling av fisketurisme i regionen	Første halvår 2017	Igangsette en forstudie med ekstern ressurs til å kartlegge nåværende status, og muligheter for å øke inntjening og aktivitet i hele regionen	Kan innebære økonomisk bidrag fra medlemskommunene.
Samarbeid kommunene			
Erfaringsutveksling- og felles opplæring	Hele 2017	Nedsette en samarbeidsgruppe bestående av representanter fra Alta og Hammerfest kommuner, regionrådet, samt en representant fra de fem små. Målsetninger er å kartlegge opplæring, som kan gjøres i felleskap mellom flere kommuner	Ingen budsjettkonsekvenser utover driftsbudsjettet for regionrådet. Den enkelte medlemskommune dekker eventuelle deltagerkostnader over sine driftsbudsjett.
Oppfølging politiske saker			
Marint vern om LoppHAVet	Hele 2017	Miljødirektoratet har gitt fylkesmannen i Finnmark i oppdrag å utarbeide konseptet for marint vern i LoppHAVet. Flere kommuner i regionen blir berørt, og man har hatt faglig og politisk	Ingen budsjettkonsekvenser utover driftsbudsjettet.

		oppfølging av saken. Arbeidet pågår i store deler av 2017	
Nærpoliti i bygder og bysentra	Hele 2017	Finmark er blitt nytt politidistrikt, og arbeidet med sammenslåing- og omorganisering er ikke ferdig. Kommunene ønsker et mer synlig politi i sine nærmiljø, og saken følges opp gjennom regionrådet i 2017	Ingen budsjettkonsekvenser utover driftsbudsjettet.
Fiskerihavnefinansiering	Hele 2017	Regjeringen foreslå å ta ut statlig finansering av fiskerihavner i forbindelse med statsbudsjettet for 2017. Forlaget ble delvis ikke gjennomført. Regionrådet følger denne saken opp politisk	Ingen budsjettkonsekvenser utover driftsbudsjettet.